

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०१६

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक ०७ एप्रिल, २०१६ / चैत्र १८, १९३८ (शके)

(१) सहकार, पणन आणि वस्त्रोद्योग, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) आदिवासी विकास मंत्री		
(३) उद्योग मंत्री		
(४) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री		
(५) सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ६२

रेवकी (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील खंडूबाबा माध्यमिक विद्यालयात शिष्यवृत्ती वाटपात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत

- (१) * १६०५१ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.रामराव वडकुते, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.खवाजा बेग, श्री.धनंजय मुंडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११८३७ ला दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मौजे रेवकी (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील खंडूबाबा विद्यालयात सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती वाटपात झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास तक्रारीच्या अनुषंगाने आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांच्या अहवालातील निष्कर्ष काय आहेत,
- (३) असल्यास, सन २००८ ते २०१३ या कालावधीत झालेल्या उक्त शाळेतील शिष्यवृत्ती गैरव्यवहार प्रकरणी सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण, बीड यांनी दोषीविरुद्ध कारवाई करण्यास दोन वर्षांच्या विलंबाची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, दोषी शाळेने त्यांचेकडील शिष्यवृत्तीमधील शिल्लक रक्कम चलनाद्वारे तब्बल दोन वर्षांनंतर समाजकल्याण विभागाला भरणा केली, तसेच सदरची रक्कम बेकायदेशीरपणे वापरल्याबाबत दोषीविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) शासन पत्र दिनांक ४/१२/२०१५ अन्वये संत खंडुबाबा माध्यमिक विद्यालयातील सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजनेच्या शिष्यवृत्ती वाटपातील तक्रारीच्या अनुषंगाने आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे.

(२) आयुक्त, समाजकल्याण, बीड यांनी सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांचा अहवाल सादर केला आहे. त्यानुषंगाने आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांना प्रस्तुत अहवालाची छाननी करून स्वयंस्पष्ट अहवाल सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) सन २०१३ मध्ये सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, बीड यांनी चौकशी करून संबंधितांवर कारवाई करण्याचे आदेश शिक्षणाधिकारी यांना दिले होते.

(४) गट शिक्षणाधिकारी गेवराई यांना दिनांक २४/०५/२०१३ रोजी विद्यार्थीनी व पालक यांनी निवेदन देवून आम्हाला शिष्यवृत्ती मिळाली असल्याचे तसेच तक्रारदार विद्यार्थीनी व्यतिरिक्त इतर शिष्यवृत्ती मंजूर केलेल्या विद्यार्थीनींपैकी एका विद्यार्थीनीचा आकस्मिक मृत्यू झाल्याने सदर विद्यार्थीनीस मंजूर रक्कम रुपये ९००/- दिनांक ०२/०८/२०१३ रोजी चलनाने शासन खाती जमा करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**परभणी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने वाटप
केलेल्या बिगर शेती कर्ज वसुलीबाबत**

(२) * १५०२७ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश चव्हाण :

सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने वाटप केलेल्या बिगर शेती कर्ज वाटपातील रक्कम वसुली विना थकीत राहिल्याने नांदेड येथील सहकार न्यायालयाने १०९ अर्जांच्या वसुलीसाठी आदेश काढले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वसुली करण्यासाठी नियुक्त करण्यात आलेल्या विशेष वसुली अधिकारी व इतर यंत्रणांच्या प्रलंबित धोरणामुळे विहित मुदतीत वसुली प्रक्रिया पूर्ण होऊ न शकल्याने बँक व शेतकरी अडचणीत आल्याबाबतची तक्रार पत्रकारांनी विभागीय सहनिबंधक सहकारी संस्था, औरंगाबाद यांच्याकडे सन २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अर्डाच्या वसुलीसाठी विशेष वसुली अधिकारी व इतर यंत्रणांच्या अकार्यक्षमतेची चौकशी करून कर्ज वसुलीबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) अर्डा प्राप्त १०९ संस्थेस विशेष वसुली अधिकारी यांच्यामार्फत संस्था / संस्था संचालक मंडळास कर्ज भरणा करणेबाबत नोटीस दिलेल्या संस्थांकडून रु. १६६.२२ लाख वसुल झालेले आहेत. त्यापैकी ८ संस्थांची रु. १३.९३ लाख वसुल झाले असून संस्था संपुर्ण निरंक झालेल्या आहेत. तसेच ४१ संस्थांच्या संचालकांच्या वैयक्तिक मालमत्तेवर संस्थेच्या कर्जाचा बोजा नोंद केलेला आहे. उर्वरित संस्थेच्याबाबत वसुलीची कार्यवाही बँकेमार्फत सुरु आहे.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, परभणी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक यांना विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, औरंगाबाद यांचे पत्र दि.१७.०२.२०१६ व जिल्हा उपनिबंधक, परभणी यांचे दि. २६.०२.२०१६ च्या पत्रानुसार चौकशी करून उचित कार्यवाही करण्याबाबत कळविले आहे. त्यानुसार बँकेने चौकशी सुरु केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य शासनाच्या विभागातील रेट कॉन्ट्रॅक्ट खरेदीची चौकशी करण्याबाबत

(३) * १४७७१ आर्कि.अनंत गाडगीळ : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाच्या सर्वच विभागातील मागील १५ वर्षातील सर्व रेट कॉन्ट्रॅक्ट खरेदीची चौकशी सुरु केली असून यासाठी मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चाधिकार समिती स्थापन केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या समितीच्या चौकशीत काय निदर्शनास आले वा येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) शासनाच्या विविध विभागांकडून मागील १५ वर्षांमध्ये झालेल्या खरेदीची चौकशी करण्यासाठी मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), प्रधान सचिव (उद्योग) अशी त्रिसदस्यीय समिती दिनांक ६.८.२०१५ रोजी स्थापन करण्यात आली आहे.

(२) व (३) सदर समितीने ज्या वस्तुंची खरेदीदार विभागाने खरेदी ई-निविदा प्रक्रिया राबवून करणे बंधनकारक होते, परंतु सदर मर्यादेत ज्या प्रकरणी ई-निविदा न राबविता खरेदी करण्यात आली आहे. अशा मागील १५ वर्षांत दरकरारावर वार्षिक रुपये १० कोटीपेक्षा अधिक किंमतीच्या केलेल्या खरेदीची माहिती संबंधित खरेदीदार विभागाकडून संकलित करण्याचे समितीने निर्देश दिले असून त्यानुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीमधील कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(४) * १४७८४ श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.विक्रम काळे, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.खवाजा बेग, श्री.रामराव वडकुते, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या संचालक मंडळाने दोन वर्षांपासून रिक्त असलेल्या १०६ पदांना मंजूरी देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे पाठवूनही, या प्रस्तावास मंजूरी मिळत नसल्याने एपीएमसीला कमी कर्मचाऱ्यांच्या मदतीने सर्व कामकाज करावे लागते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या पदांची भरती केल्यास ५० टक्के वेतन खर्चाला शासनाची मान्यता लागते व ही मान्यता मिळेपर्यंत पदांची भरती करता येत नसल्याने बाजार समितीत सध्या कार्यरत असलेल्या ८०० कर्मचारी व अधिकाऱ्यांच्या मार्फत सध्याचे कामकाज करणे शक्य नसल्याने रिक्त झालेल्या १०६ पदांना मंजूरी देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, एपीएमसी संचालक मंडळाने रिक्त असलेल्या १०६ पदांसाठी पाठविलेल्या प्रस्तावाला मंजूरी देण्यामध्ये कोणत्या अडचणी येत आहेत, सदर प्रस्तावाला मंजूरी कधी देण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) मुंबई कृषि उत्पन्न बाजार समितीमधील रिक्त पदांना मंजूरी देण्याचा प्रस्ताव मागील दोन वर्षात शासनास प्राप्त झालेला नाही.

(२), (३) व (४) समितीच्या निव्वळ उत्पन्नाच्या ५० % पेक्षा जास्त आस्थापना खर्च करता येत नाही. तथापि, पद भरतीचा प्रस्तावच शासनास प्राप्त झालेला नसल्याने त्याच्या मान्यतेचा व ती 'न' दिल्यामुळे अधिकाऱ्यांविरुद्ध कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**आश्रमशाळेतील महिला अधिकांक, शिक्षक व शिक्षकेतर
कर्मचाऱ्यांना मान्यता देण्याबाबत**

(५) * १५१९६ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.प्रकाश गजभिये :

सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वि.जा.भ.ज., इ.मा.व. व वि.मा.प्र. यांच्या अंतर्गत चालविण्यात येत असलेल्या आश्रमशाळेतील महिला अधिकांक, शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मान्यता देण्याबाबत प्रादेशिक उप आयुक्त, औरंगाबाद यांच्याकडून टाळाटाळ होत असल्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान मा.सामाजिक न्याय मंत्री, यांच्याकडे तक्रार केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा. सामाजिक न्याय मंत्री यांनीही प्रादेशिक उप आयुक्त, औरंगाबाद यांना आश्रमशाळेतील कर्मचाऱ्यांना मान्यता देण्याबाबतची प्रकरणे निकाली काढण्याच्या सूचना दिल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.मंत्री महोदयांनी सूचना करूनही प्रादेशिक उप आयुक्त, औरंगाबाद हे टाळाटाळ करीत असल्याने त्यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मागणीनुसार कर्मचाऱ्यांना मान्यता न देऊन त्यांना त्रास देणाऱ्या प्रादेशिक उप आयुक्त यांच्यावर शासनाने काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय.

(२) होय.

(३) नाही.

(४) याबाबत स्वयंस्पष्ट व सविस्तर अहवाल वस्तुस्थितीसह सादर करण्याचे निर्देश संचालकांना देण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-गोवा महामार्गासाठी संपादित केलेल्या रत्नागिरी जिल्हयातील
 जमिनीचा मोबदला शेतकऱ्यांना देण्याबाबत**

(६) * १४७२९ श्री.संजय दत्त : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हयातील मुंबई-गोवा महामार्गाचे होणारे चौपदरीकरण आणि मिऱ्या बंदर ते नागपूर हा नवीन होणारा महामार्ग यामुळे संपूर्ण पाली गांव उध्वस्त होणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर महामार्गासाठी शेतकऱ्यांकडून संपादित करण्यात येणाऱ्या जमिनीच्या किंमत भावानुसार मोबदला देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

मुंबई-गोवा ह्या राष्ट्रीय महामार्ग ६६ (जुना १७) चा कि.मी. २९९/९५० ते कि.मी. ३०४/१०० असा ४.१५ कि.मी. लांबीचा तसेच मिऱ्या बंदर ते नागपूर ह्या राष्ट्रीय महामार्ग १६६ (जुना २०४) चा कि.मी. ३१/०० ते ३२/०० असा १.०० कि.मी. लांबीचा महामार्ग पाली गावातून जातो.

सद्यस्थितीत दोन्ही महामार्गांची ३० मीटर रुंद जागा केंद्र शासनाच्या ताब्यात असून चौपदरीकरणासाठी दोन्ही बाजूस सर्वसाधारणपणे ७.५० मीटर रुंदीचे अतिरिक्त भुसंपादन करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे. मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग ६६ (जुना १७) च्या प्रस्तावित भुसंपादनामुळे पाली गावातील अस्तित्वातील ८६४ बांधकामापैकी फक्त ५२ बांधकामे बाधित होणार असून मिऱ्या बंदर ते नागपूर ह्या राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १६६ (जुना २०४) च्या प्रस्तावित भुसंपादनामुळे १४ बांधकामे बाधित होणार आहेत.

(२) महामार्गासाठी भुसंपादन प्रक्रिया विशेष भुसंपादन अधिकारी, रत्नागिरी यांचेमार्फत राष्ट्रीय महामार्ग अधिनियम १९५६ नुसार प्रगतीत असून उक्त अधिनियमाच्या प्रचलित तरतुदीनुसार मोबदल्याची रक्कम परिगणित करून संबंधितांना अदा करण्याची कार्यवाही करण्याचे प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चाळीसगांव-मालेगांव-सटाणा-नामपुर (जि.नाशिक) या रस्त्याचे
 चौपदरीकरण करण्याबाबत**

(७) * १४५९२ डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चाळीसगांव-मालेगांव-सटाणा-नामपुर (जि.नाशिक) येथील वाहतूक रहदारी व वर्दळीचा असलेला रस्ता अरुंद असल्याने वारंवार होणारे अपघात आणि वाहतूक कोंडी, जिवीत व वित्तीय होत असलेले नुकसान ह्याबाबी विचारात घेता सदरील रस्त्याचे चौपदरीकरण व्हावे, अशी मागणी लोकप्रतिनिधी (नाशिक) यांनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री (सार्वजनिक उपक्रम) महोदय यांचेकडे दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या सुमारास निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रश्नोक्त मागणीच्या अनुषंगाने कोणता निर्णय घेण्यात आला व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, रहदारीच्यादृष्टीने महत्वपूर्ण असलेला व वाहतुकीने गजबजलेल्या ह्या रस्त्याचे चौपदरीकरणाचे काम करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२), (३) व (४) प्रश्नांकित रस्त्याचे काम निकष, प्राधान्यक्रम मंजूरी व निधीच्या उपलब्धतेनुसार हाती घेण्याचे नियोजन राहिल.

**ठाण्यातील विविध संकुलातील सदनिकांचे वाटप शासकीय
कर्मचाऱ्यांना करण्याबाबत**

(८) * १६२४३ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.जयवंतराव जाधव, श्री.प्रकाश बिनसाळे, श्री.संदिप बाजोरिया : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाण्यातील लोढा संकुल, घोडबंदर रोडवरील हावरे सिटी, आर मॉलशेजारील प्राईड पार्क, वाघबीळ येथील उन्नती वुडस, प्रेस्टीज रेसिडेन्सी, भूमी एकर्स, विशाल रेसिडेन्सी, कोरल संकुल आदी संकुलातील सदनिकांचे वाटप शासकीय कर्मचाऱ्यांना करण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून या सदनिका राहण्यास योग्य आहेत किंवा नाही याचे सर्वेक्षण करण्यात आले आहे काय,
- (३) असल्यास, या सर्वेक्षणानुसार कोणत्या सुधारणा सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सुचविलेल्या आहेत,
- (४) असल्यास, या सदनिकांचे वाटप केव्हापर्यंत करण्यात येणार आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) किरकोळ दुरुस्ती जसे इलेक्ट्रीक स्वीचेस, डब्ल्यु.सी.पॉट कव्हर, अपूर्ण रंगकाम, खिडकीच्या काचा बसविणे, लिकेज काढणे, दरवाजे दुरुस्ती, इतर सुधारणा सुचविलेल्या आहेत.

(४) सदर सदनिकांबाबत विकासकास द्यावयाचा निधी जिल्हाधिकारी ठाणे यांचेकडून वितरीत केल्यानंतर सार्वजनिक बांधकाम विभागास सदनिका ताब्यात मिळाल्यावर त्याचे वाटप जिल्हा निवास वाटप समितीमार्फत करण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य सहकारी व जिल्हा सहकारी बँकांच्या गैरव्यवहारात गुंतलेल्या संचालकांना निवडणूक लढण्यास बंदीबाबतच्या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याबाबत

(९) * १५६०८ श्रीमती दिप्ती चवधरी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अॅड.अनिल परब, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.प्रकाश गजभिये : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बरखास्त केलेल्या राज्य सहकारी बँक आणि जिल्हा बँका यांच्या गैरव्यवहारात गुंतलेल्या तत्कालिन संचालकांवर पुढील दहा वर्षे कोणत्याही सहकारी बँकेची निवडणूक लढण्यास बंदी घालण्याचा निर्णय शासनाने मंगळवार, दिनांक ५ जानेवारी, २०१६ रोजी घेतला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निर्णयाचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेचे मंडळ बरखास्त करण्यात आले असून त्यामध्ये संबंधित असलेल्या सर्व संचालकांना निवडणुकीत अपात्र ठरविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) या अध्यादेशाद्वारे विमा उतरविलेल्या सहकारी बँकेच्या बाबतीत, महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) अध्यादेश २०१६ च्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी दहा वर्षांच्या कालावधीच्या आत, कोणत्याही वेळी किंवा अशा प्रारंभानंतर कोणत्याही वेळी, भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या मागणीनुसार जर तिची समिती निष्प्रभावित करण्यासाठीचा आदेश, कलम ११० अ अन्वये काढलेला असेल तर अशा समितीचा कोणताही सदस्य समिती निष्प्रभावित करण्यासाठीचा आदेशाच्या दिनांकापासून समितीच्या दोन मुदतींच्या कालावधीकरिता अशा बँकेच्या समितीवर सदस्य म्हणून पुन्हा नियुक्त केला जाण्यास पुन्हा नामनिर्देशित केला जाण्यास पुन्हा निवडून येण्यास किंवा पुन्हा स्वीकृत केला जाण्यास किंवा अशा बँकेच्या किंवा इतर कोणत्याही बँकेच्या समितीचा सदस्य म्हणून राहण्यास किंवा तिचा सदस्य म्हणून नियुक्त केला जाण्यास, नामनिर्देशित केला जाण्यास, निवडून येण्यास किंवा स्वीकृत केला जाण्यास पात्र असणार नाही.

(३) होय.

(४) रिझर्व्ह बँकेच्या मागणीनुसार कायदा कलम ११० अ अन्वये निष्प्रभावित करण्यात आलेले महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या व्यवस्थापक समितीवरील सदस्य सध्या ज्या सहकारी बँकांचे व्यवस्थापक समिती सदस्य म्हणून कार्यरत आहेत अशा सदस्यांना व्यवस्थापक समिती सदस्य पदावरून काढून टाकण्यासाठी कायदा कलम ७३कअ मधील सुधारणेनुसार संबंधित निबंधकामार्फत १७ संचालकांना नोटीसा दिल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक शहरातील विविध स्मशानभूमीत राख चाळण्याचे काम करणाऱ्या मातंग समाजाच्या महिलांना कामे टेंडर न मागवता प्रायोगिक तत्वावर देण्याबाबत

(१०) * १४९४९ श्री.जयवंतराव जाधव : तारांकित प्रश्न क्रमांक ८०३० ला दिनांक १३ जुलै, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक शहरातील विविध स्मशानभूमीत राख चाळण्याचे काम करणाऱ्या मातंग समाजाच्या महिलांना सामाजिक न्याय विभागातील वसतिगृहे वा कार्यालयातील साफसफाई, माळीकाम इत्यादी कामे टेंडर न मागवता प्रायोगिक तत्वावर देण्याबाबत दिनांक ३१ जानेवारी, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास शासनस्तरावर झालेल्या बैठकीमध्ये निर्णय घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासन निर्णय केव्हा निर्गमित करण्यात येणार आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद ते अजिंठा लेणी या रस्त्याची झालेली दुरवस्था

(११) * १५७४८ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.अनिल भोसले, श्री.विक्रम काळे, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.खवाजा बेग, श्री.रामराव वडकुते, श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिन्चे मा.उप राष्ट्रपती यांनी जगप्रसिध्द अजिंठा व वेरुळ लेण्यांना दिलेल्या भेटी दरम्यान अत्यंत खराब रस्त्याने त्यांना जावे लागल्याने केंद्र शासनाच्या परराष्ट्र खात्याने या खराब रस्त्यांची गंभीर दखल घेऊन, राज्य शासनाकडे दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास तक्रार केल्याने सा.बां.विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव यांनी माहे नोव्हेंबर, २०१५ च्या दुसऱ्या आठवड्यात औरंगाबाद ते फर्दापूर या रस्त्याची पहाणी करून माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या सुमारास या रस्त्याचे सर्फेसिंग करण्याकरिता रुपये ३० कोटी मंजूर केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, औरंगाबाद ते अजिंठा लेण्यांकडे जाणाऱ्या रस्त्याच्या कामांवर सन २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ व २०१५-२०१६ या तीन आर्थिक वर्षात किती कोटी रुपये खर्च करण्यात आले व त्या अंतर्गत कोणकोणती कामे करण्यात आली आहेत,

(३) असल्यास, औरंगाबाद ते अजिंठा लेणीपर्यंतच्या ९५ किमी रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे काम ३१ टक्के कमी दरात मंजूर करून त्या रस्त्याचे भुमिपुजन करण्यात आले असून सदर काम सुरु झाले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त काम बारामतीच्या जगताप कन्स्ट्रक्शन या गुत्तेदाराने रुपये २५ कोटीचे काम १७ कोटीरुपयांत घेतले असून हा रस्ता जागतिक वारसा असलेल्या अजिंठा लेणी या पर्यटक स्थळाकडे जात असल्याने याचे काम प्रलंबित असल्याने नाहक पर्यटक व इतरही नागरिकांची गैरसोय होत असल्याने याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) चिन्चेच्या उपराष्ट्रपतींच्या दौऱ्यात खराब रस्त्यांमुळे राज्याची व देशाची प्रतिमा मलिन होण्यास जबाबदार असलेल्या सा.बां.विभागाच्या संबंधित अधीक्षक अभियंता, कनिष्ठ उप अभियंता, कार्यकारी अभियंता यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

चीनचे मा.उपराष्ट्रपती यांनी अंजिठा लेणी दर्शन कार्यक्रमासाठी औरंगाबाद-अंजिठा रस्त्यावरून केलेल्या प्रवासादरम्यान रस्ता खराब असल्याबाबत केंद्र शासनाच्या परराष्ट्र खात्याने तक्रार केल्याबाबत या विभागात कोणतेही पत्र प्राप्त नाही. सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे अतिरिक्त मुख्य सचिव यांनी दि.१०.११.२०१५ रोजी रस्त्यांची पाहणी केली आहे.

रस्त्याच्या मजबूतीकरण व नुतनीकरणासाठी रुपये २४.६८ कोटी रकमेची कामे मंजूर आहेत.

(२) सन २०१३-१४ ते २०१५-१६ या तीन वर्षात औरंगाबाद अंजिठा रस्त्याच्या कामावर अर्थसंकल्प, १३ वा वित्त आयोग, देखभाल दुरुस्ती कार्यक्रम गट-अ,ब,क,ड,ई मधून रुपये २४७८.१२ लक्ष इतका खर्च झाला आहे. यातून रस्ता रुंदीकरण, मजबूतीकरण, डांबरीकरण, अपघातप्रवण स्थळांची सुधारणा व इतर किरकोळ दुरुस्तीची कामे पूर्ण करण्यात आली आहेत.

(३) या रस्त्याच्या कामाचे भूमीपूजन दि.५.१२.२०१५ रोजी झाले असून, कंत्राटदाराने अतिरिक्त सुरक्षा रक्कम उशीराने दिनांक २५.१.२०१६ रोजी जमा केल्याने कार्यारंभ आदेश दिनांक २७.१.२०१६ रोजी देण्यात आलेले आहेत.

(४) कामाची अंदाजित किंमत रुपये २५.२४ कोटी असून मंजूर निविदा रुपये १७.३६ कोटी आहे.

सध्या प्रश्नाधीन रस्त्याचे आवश्यक त्या ठिकाणी मजबूतीकरण व डांबरीकरणाचे काम प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्नाधीन रस्त्याबाबत केंद्र शासनाच्या परराष्ट्र खात्याने तक्रार केल्याबाबत पत्र प्राप्त नाही. त्यामुळे अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जिल्हापरिषद व खाजगी प्राथमिक शाळेतील कार्यरत व सेवानिवृत्त शिक्षकांना पदवीधर प्रशिक्षित शिक्षकांची वेतनश्रेणी (बीएड) देण्याबाबत

(१२) * १५९०२ श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.दत्तात्रय सावंत, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील जिल्हापरिषद व खाजगी प्राथमिक शाळेतील कार्यरत व सेवानिवृत्त शिक्षकांना प्रशिक्षित समजून नियुक्ती दिनांकापासून त्यांना पदवीधर प्रशिक्षित शिक्षकांची वेतनश्रेणी (बी एड) देण्यात यावी या शालेय शिक्षण विभागाच्या दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०११ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार अनुसूचित जाती भटक्या जमातीच्या आश्रमशाळेतील शिक्षकांनाही हे लाभ देण्याबाबत शासनाने आदेश निर्गमित केले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, त्यासाठी वित्तीय तरतूद करण्यात आली आहे काय,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) शासन निर्णय दिनांक २८.०४.२०१४ अन्वये विजाभज प्रवर्गाच्या आश्रमशाळेतील शिक्षकांना लाभ देण्याचे आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

- (२) विजाभज आश्रमशाळांसाठी उपलब्ध होणाऱ्या नियमित तरतुदीतून सदर खर्च भागविण्यात येतो.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिवडाव-सोनवडे घाट मार्गाच्या कामाला मंजूरी देण्याबाबत

(१३) * १६१३३ श्री.सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्रीमती दिप्ती चवधरी : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर व कोकणला जोडणाऱ्या शिवडाव-सोनवडे घाट मार्गास शासनाने मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, शिवडाव- सोनवडे घाट मार्गाकरिता वन विभागाकडून परवानगी देण्यात आली आहे काय,
 (३) असल्यास, उक्त मार्गाच्या कामाला गती देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

- (२) सदर घाटमार्गास वनविभागाकडून परवानगी घेण्यासाठी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे.
 (३) सदर घाटमार्गासाठी वनविभागाकडून परवानगी मिळविण्याबाबत विभागाकडून सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत आहे,
 (४) सदर घाटमार्गास वनविभागाकडून परवानगी मिळताच निधी, निकष व प्राथम्यक्रमाने सदरील काम हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

**भोकर (जि.नांदेड) येथील शासकीय मागासवर्गीय वसतिगृहातील
विद्यार्थ्यांना सोयी सुविधा देण्याबाबत**

(१४) * १५०७७ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भोकर (जि.नांदेड) येथील शासकीय वसतिगृहात अशुध्द पाणी, निकृष्ट जेवण विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक साहित्य उपलब्ध नसल्याची व वसतिगृहातील पुस्तकांना वाळवी लागल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) वसतिगृहातील प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी दिनांक २३.१२.२०१५ रोजी गृहपालाकडून सोयी-सुविधा पुरविल्या जात नसल्याबाबत सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, नांदेड कार्यालयाकडे निवेदन सादर केले होते.

(२) सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, नांदेड यांनी सदर निवेदनातील सोयी-सुविधांबाबतच्या तक्रारीचे निवारण करणेबाबत कार्यवाही केलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या इंग्रजी स्पिकिंग कोर्सच्या
योजनेत झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत**

(१५) * १५८१५ श्री.आनंद ठाकूर, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.हेमंत टकले,

अॅड.राहुल नार्वेकर, श्री.रामराव वडकुते, श्रीमती विद्या चव्हाण, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील :

सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सन २०१३-१४ मध्ये एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प यांच्या माध्यमातून आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या पनवेल तालुक्यातील कोळवाडी येथील वसतिगृहात इंग्रजी स्पिकिंग कोर्सची योजना राबविण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रशिक्षण देण्यासाठी ४ लाख ९६ हजार ३७६ रकमेचा ठेका लोकमाता अहिल्यादेवी होळकर शैक्षणिक व सेवाभावी संस्था लातूर यांना देण्यात आला होता, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या कोर्सचा लाभ किती विद्यार्थ्यांनी घेतला व या कोर्सच्या साहित्य व पुस्तकासाठी किती रक्कम खर्च करण्यात आली, तसेच या योजनेत विद्यार्थ्यांची फसवणूक झाल्याची बाब माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त कोर्सच्या संदर्भात आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी चौकशी करून त्याबाबतचा अहवाल सादर करण्याबाबतचे आदेश संबंधितांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने या प्रकरणातील दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) सदर योजनेसाठी ९५ लाभार्थी लक्षांक होता. दिनांक १.२.२०१४ रोजी प्रशिक्षण सुरु झाले तेव्हा प्रशिक्षणाच्या पहिल्या दिवशी १७ विद्यार्थी वसतिगृहात उपस्थित होते. पहिल्याच दिवशी योजनेची माहिती, प्रस्तावना देण्यात आली. मात्र त्यानंतर प्रशिक्षण झाले नाही. तसेच प्रशिक्षण कालावधीमध्ये विद्यार्थ्यांना कोणत्याही प्रकारची पुस्तके, सी.डी. व स्टेशनरी साहित्य देण्यात आलेले नाही. वसतिगृहाचे तत्कालीन गृहपाल यांनी सदरची योजना राबविली नसल्याचे प्रकल्प अधिकारी यांना लेखी कळविले आहे. या अनुषंगाने दैनिक सकाळ या वर्तमान पत्रामध्ये माहे डिसेंबर, २०१५ च्या सुमारास बातमी प्रसिध्द झाली होती, हे खरे आहे.

(४) होय, हे खरे आहे.

अपर आयुक्त व प्रकल्प अधिकारी यांचे संयुक्त समिती मार्फत चौकशी करण्यात आली आहे. चौकशी अहवाल अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे कार्यालयास सादर झाला आहे.

(५) सदर चौकशी अहवालानुसार अपर आयुक्त स्तरावरून संबंधितांवर कारवाई करण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

सामाजिक न्याय विभागातर्फे मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्याबाबत

(१६) * १४६६५ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सामाजिक न्याय विभागातर्फे मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना देण्यात येणा-या शैक्षणिक शिष्यवृत्तीची प्रकरणे निकाली काढून शिष्यवृत्तीची रक्कम मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना देण्यात यावी, असे निर्देश मा. सामाजिक न्याय व विशेष सहायक मंत्री महोदयांनी दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास समाजकल्याण विभागाच्या अधिका-यांना दिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील मागासवर्गीयांची शैक्षणिक शिष्यवृत्तीची प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी कोणकोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) अनुसूचित जाती, विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती व शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीची प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी खालील सूचना देण्यात आलेल्या आहेत-

- १) शिष्यवृत्तीची प्रकरणे तात्काळ निकाली काढणेबाबत सर्व क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना आयुक्त, समाजकल्याण, पुणे यांचे स्तरावरून परिपत्रकाद्वारे सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.
- २) जिल्हा स्तरावरील समाजकल्याण कार्यालयास तज्ञ तांत्रिक मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.
- ३) महाविद्यालयांच्या बैठका घेऊन ऑनलाईन अर्ज तात्काळ सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

संगमनेर (जि.अहमदनगर) येथील कॉर्पोरेशन बँकेच्या व्यवस्थापकांनी कृषी कर्ज वाटपात केलेला गैरव्यवहार

(१७) * १५९४९ श्री.सुनिल तटकरे, श्री.प्रकाश गजभिये, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमनेर (जि.अहमदनगर) येथे कॉर्पोरेशन बँकेच्या व्यवस्थापकाने संगमनमताने खोट्या कागदपत्राच्या आधारे शेतकऱ्यांची बोगस खाती बनवून लाखो रुपयाचे कर्ज वाटप करून गैरव्यवहार केल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार बोगस खाती बनवून कर्ज वाटप करणाऱ्या संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय, अशांत: खरे आहे.

(२) नाही.

श्री.भाऊसाहेब तात्याबा कुटे, रा.सुकेवाडी, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर यांनी संगमनेर शहर पोलीस स्टेशनला परस्पर तक्रार अर्ज केला असून संगमनेर पोलीस स्टेशन यांच्या स्तरावरून सदर अर्जाची चौकशी चालू आहे.

(३) कॉर्पोरेशन बँक, शाखा संगमनेर या बँकेचे अंतर्गत लेखापरिक्षकाने दि. २१/११/२०११ ते दि. १८/०७/२०१३ या कालावधीत पीक कर्जवाटपाशी संबंधित बाबींचा विशेष अहवाल दि.२३/०९/२०१५ रोजी सादर केला असून तो अहवाल शाखा व्यवस्थापक, कॉर्पोरेशन बँक, शाखा संगमनेर यांनी दि.१५/०१/२०१६ रोजी सर्व कागदपत्रासहित कॉर्पोरेशन बँकेच्या प्रधान कार्यालय, मंगलोर येथील विजीलन्स डिपार्टमेंट, फ्रॉड मॉनिटरिंग सेल येथे पुढील कार्यवाहीसाठी सादर केलेला आहे. या प्रकरणी सर्व प्रकारची कार्यवाही बँकेने करणे अभिप्रेत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सातारा येथील जिल्हा नियोजन समितीकडून उभारण्यात येणाऱ्या
 अडवळणी पुलामुळे नागरिकांची होणारी गैरसोय**

(१८) * १५६३६ श्री.सुभाष झांबड, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सातारा येथे जिल्हा नियोजन समितीकडून उभारण्यात येणाऱ्या अडवळणी पुलारुन ये-जा करताना संबंधित गावातील नागरिकांची गैरसोय होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, या पुलाचा वापर फक्त भारतीय बटालियन व सातारा तांड्यामुळे जाणाऱ्यांनाच होणार असून गावात प्रवेश करणाऱ्यांना दुरवरून वळण घेऊन जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) प्रश्नाधीन पुलाचे काम जिल्हा नियोजन समितीने मंजूर केलेले नसून सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत अर्थसंकल्पित असून हे काम प्रगतीत आहे.

(२) हे खरे आहे.

तथापि, प्रश्नाधीन पुलाचे काम हे रस्ते विकास योजना २००१-२०२१ मधील आखणीप्रमाणे आहे.

(३) प्रस्तुत प्रकरणी सातारा गावात प्रवेश करणाऱ्यांसाठी पर्यायी आखणी करून नवीन काम निधीच्या उपलब्धतेनुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे अंत्रज व दधम (ता.खामगाव, जि.बुलडाणा) येथील फासेपारधी समाजातील लोकांना जमीन मिळण्याबाबत

(१९) * १६५९९ श्री.पांडुरंग फुंडकर : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे अंत्रज व दधम (ता.खामगाव, जि.बुलडाणा) येथील फासेपारधी समाजातील लोकांना जमीन मिळण्याबाबतची मागणी मागील अनेक वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या फासेपारधी समाजाच्या लोकांनी याकरिता सन २००९ मध्ये वा त्या सुमारास याबाबत शासनास करारनामे करून दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले तदनुसार फासेपारधी समाजास जमिनी देण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

तथापि, भूमिहीन सबळीकरण योजनेतर्गत जमीन मिळणेकरीता मौजे अंत्रज येथील ६४ अर्जापैकी २२ लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात आला आहे. तसेच दधम येथील १७ लाभार्थ्यांचे अर्ज जमिनी मिळण्यासाठी प्राप्त झाले आहेत. परंतु जमिनी उपलब्ध न झाल्याने त्यांना योजनेतर्गत लाभ देता आलेला नाही.

(२) हे खरे नाही.

भूमिहिन सबळीकरण योजनेतर्गत लाभार्थ्यांकडून फक्त जमीन मिळणेकामी अर्ज भरून घेतले जातात, शासकीय करारनामे करून देण्यात येत नाहीत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बाळदी-पिरंजी (ता.उमरखेड, जि.यवतमाळ) या रस्त्याच्या कामात झालेला गैरव्यवहार

(२०) * १६८०१ श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उमरखेड (जि.यवतमाळ) तालुक्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत चालू असलेल्या बाळदी-पिरंजी रस्त्याच्या कामात गैरव्यवहार करून निकृष्ट दर्जाचे साहित्य वापरून रस्ता बनविला त्यामुळे अल्पावधीतच हा रस्ता खड्डेमय झाल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शाखा अभियंता, उप अभियंता व ठेकेदार यांच्या संगनमताने हा गैरव्यवहार झाला असून वरिष्ठ अधिकारी मात्र या गंभीर प्रकरणाकडे दुर्लक्ष करित असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी करून ठेकेदार व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) हे खरे नाही.

सदर रस्त्यावरील कि.मी. २/०० ते ४/०० या लांबीतील बी.बी. एम. चे काम जानेवारी, २०१६ मध्ये करण्यात आले होते. जड वाहतुकीमुळे बी.बी.एम. चे काम उखडले होते. कारपेटचे काम करण्यापूर्वी कंत्राटदाराकडून उखडलेले काम दुरुस्त करून कारपेट सिलकोट चे काम फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये पूर्ण करण्यात आले असून सद्यस्थितीत रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत आहे. अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, अमरावती यांच्या तपासणीत काम समाधानकारक असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आदिवासी भागांमध्ये भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल
कलाम अमृत योजना सक्षमपणे राबविण्याबाबत**

(२१) * १६९१५ श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आदिवासी क्षेत्रातील गर्भवती व स्तनदा मातांसाठी शासनाने भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत योजना सुरु केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या योजनेतून २२ रुपयात चौरस आहार उपलब्ध करून देण्यात येणार असून या योजनेच्या जाहिरातीसाठी शासनाने मंजूर कल्याण निधीतून रुपये ७० कोटी खर्च करण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेची अंमलबजावणी अमरावती जिल्ह्यातील मेळघाटात होत नसल्याने मागील ५ ते ६ महिन्यात २१० बालकांचा कुपोषणाने मृत्यू झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी काय आढळून आले व त्यानुसार आदिवासी क्षेत्रातील गर्भवती व स्तनदा मातांसाठी भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम अमृत योजना आदिवासी भागात सक्षमपणे राबविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) तसेच कुपोषणामुळे होणारे बालमृत्यू रोखण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही. या योजनेतर्गत प्रती लाभार्थी प्रती दिन आहाराचा सरासरी खर्च रुपये २५/- इतका आहे.
- (३) सदर योजना मेळघाट मधील सर्व अंगणवाडी क्षेत्रात दिनांक १८ जानेवारी, २०१६ पासून सुरु करण्यात आली आहे.

अमरावती जिल्ह्यातील मेळघाट भागात माहे एप्रिल, २०१५ ते जानेवारी, २०१६ या दहा महिन्यांच्या कालावधीत ० ते ६ वर्षे वयोगटातील २४६ बालकांचा कुपोषणामुळे मृत्यू झाले नसून विविध आजारांमुळे झालेले आहेत.

(४) बालमृत्यूचे अन्वेषण संबंधीत प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे वैद्यकीय अधिकारी यांचेकडून दरमहा करण्यात येते. सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात सदरहू योजनेसाठी रुपये ३७.९२ कोटी तरतूद उपलब्ध करून देण्यात आली असून योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी समितीस शासनस्तरावरून सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(५) कुपोषणामुळेच बालमृत्यू होत असून विविध आजारांमुळे झाल्याचे निदर्शनास येते. बालमृत्यू रोखण्यासाठी अंगणवाडीतील बालके, गरोदर स्त्रिया व स्तनदा माता यांची दरमहा आरोग्य विभागाकडून तपासणी करण्यात येते व त्यानुसार संदर्भ आरोग्य सेवा देण्यात येतात. तसेच, तीव्र कुपोषित मुलांची नियमित आरोग्य तपासणी, औषधोपचार व विशेष आहार देवून साधारण श्रेणीत आणण्याचे प्रयत्न केले जात आहेत.

**चाकण (जि.पुणे) औद्योगिक विकास महामंडळाकरिता
जमीन संपादीत करण्याबाबत**

(२२) * १६९६८ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.शरद रणपिसे : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चाकण (जि.पुणे) येथील सात गावातील जमिनी औद्योगिक विकास महामंडळाने संपादीत करण्याबाबत ठरविले असल्याचे दिनांक १ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरील विमानतळाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) चाकण औद्योगिक क्षेत्रासाठी मौजे चाकण, गोनवडी, आंबेठाण, रोहकल, वाकीखुर्द व बिरदवडी या सहा गावातील ७४०.५१ हे.आर क्षेत्र दिनांक २०/९/२००३ च्या अधिसूचनेन्वये अधिसूचित करण्यात आले होते व कलम ३२(२) ची अधिसूचना दिनांक २४/४/२००७ रोजी प्रसिध्द करण्यात येऊन संबंधितांना वैयक्तिक नोटीसा देण्यात आल्या होत्या. तथापि सदर क्षेत्र लोहगाव विमानतळाच्या रडार क्षेत्रात येत असल्याचे भारतीय विमानतळाचे व्यवस्थापक यांनी कळविल्याने भूसंपादनाची पुढील कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली नाही. तदनंतर उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक २४/५/२००७ च्या

बैठकीमध्ये सदर क्षेत्र चाकण औद्योगिक क्षेत्र टप्पा क्र. ५ म्हणून विकसित करण्याबाबत मान्यता देण्यात आली व शासनाने दि. २७/७/२०१५ च्या पत्रान्वये सदर क्षेत्रास औद्योगिक क्षेत्र म्हणून वापर करण्यास मान्यता देण्यात आली. तदनंतर उपजिल्हाधिकारी, भूसंपादन, पुणे यांनी संबंधित भूधारकांना कलम ३२ (२) नुसार नोटीसा देण्यात आल्या व नोटीशींच्या अनुषंगाने ४५९ भूधारकांनी आपल्या हरकती/आक्षेप नोंदविलेले असून त्याअनुषंगाने उपविभागीय अधिकारी, पुणे यांच्याकडून हरकतीचा अहवाल तयार करण्याचे काम करण्यात येत आहे.

(२) चाकण औद्योगिक क्षेत्रासाठी अधिसूचित करण्यात आलेल्या क्षेत्रात विमानतळासंदर्भात सध्या कोणताही पर्याय विचाराधीन नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोनगीर (ता.जि.धुळे) येथील शेतक-यांच्या हितासाठी
उपबाजार समिती स्थापन करण्याबाबत**

(२३) * १७१४२ श्री.अमरिशभाई पटेल, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोनगीर (ता.जि.धुळे) येथील गांव मोठ्या लोकसंख्येची असून गावात शेतकऱ्यांच्या हितासाठी उपबाजार समितीची स्थापना करण्याची गरज असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शेतक-यांचा प्रश्न मार्गी लावण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) सोनगीर (जि.धुळे) या गावाची लोकसंख्या १७८०० इतकी असून हे गाव धुळे कृषि उत्पन्न बाजार समितीच्या कार्यक्षेत्रात येते. या ठिकाणी उपबाजार स्थापन करण्यासाठी धुळे कृषि उत्पन्न बाजार समितीने सन १९८२ साली ठराव करून सन १९८४ मध्ये जिल्हाधिकार्यांकडे सादर केलेला आहे. तथापि बाजार समितीकडून यासंदर्भात काही कागदपत्रांची पूर्तता बाकी असल्यामुळे अद्याप उपबाजारासाठी जागा मंजूर होऊ शकलेली नाही.

वडजाई, सौंदाणे, बाळुळवाडी (जि.धुळे) रस्त्यांची झालेली दुरवस्था

(२४) * १७१६० डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वडजाई, सौंदाणे, बाळुळवाडी (जि.धुळे) येथील गावातील रस्त्यांची दुरवस्था झाल्याने परिसरातील नागरीकांना त्रास सहन करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संबंधित रस्त्यांचे काम पूर्ण करण्यासाठी शासनाने जास्तीचा निधी मान्य करण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्नाधीन गावे ही धुळे अंचाळे या प्रजिमा २७ रस्त्यांवरील असून या गावातील रस्त्याची लांबी खड्डे विरहीत आहे.

सदर रस्त्यावर नाबार्ड-२० अंतर्गत रु.६३.५८ लक्ष रकमेचे काम प्रगतीत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक
 प्रोत्साहन योजना राबविण्याबाबत**

(२५) * १७२०१ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अनुसूचित जाती व जमातीतील लोकांच्या उद्योजकतेला प्रोत्साहन म्हणून भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक प्रोत्साहन योजना राबविण्याबाबतचा निर्णय दि. २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास घेण्यात आलेला असून या योजनेतर्गत औद्योगिक वापरासाठीचे औद्योगिक विकास महामंडळाचे २० टक्के भूखंड अनुसूचित जाती व जमातींसाठी राखीव ठेवले जाणार असून वीज शुल्क अनुदानही दिले जाणार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त निर्णयाचे व त्यानुसार राबवावयाच्या योजनेचे स्वरूप काय आहे, उक्त योजनेची अंमलबजावणी केंव्हापासून कोणकोणत्या ठिकाणी करण्यात येणार आहे व योजनेचे साधारणतः किती लाभार्थी आहेत,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय.

शासन निर्णय दिनांक ११/२/२०१६ अन्वये प्रस्तूत योजना राबविण्यात येत आहे.
(२) शासन निर्णय दिनांक ११/२/२०१६ अन्वये भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर विशेष सामूहिक प्रोत्साहन योजना जाहीर केली असून प्रस्तूत योजनेत महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडे (एमआयडीसी) सुक्ष्म, लघु व मध्यम उद्योगांसाठी उपलब्ध असलेल्या एकूण औद्योगिक प्लॉटपैकी २० टक्के प्लॉट अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींतील उद्योजकांसाठी आरक्षित ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे.

प्रस्तूत योजनेतर्गत सुक्ष्म, लघु व मध्यम गटातील केवळ नवीन निर्मिती उद्योगांना ठराविक दराने उत्पादनाच्या दिनांकापासून वीज वापर व त्याचे भूगतान केल्यावर पाच वर्षाकरिता विद्युत शुल्क व अनुदान देण्यात येईल. तसेच उद्योगांसाठी भाग भांडवल अनुदान १५-३०% भुखंडासाठी अनुदान, उद्यम भांडवल निधी, व्याज अनुदान, समुह औद्योगिक विकास गटाद्वारे प्रोत्साहन व त्यांना पायभूत सुविधा, उबवन केंद्राची स्थापना तालुका स्तरावर अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या प्रत्येकी एक उद्योजकांना प्रारंभापासून उद्योग उभारणीसाठी सहाय्य, कौशल्य विकास इत्यादी घटक योजनेत अंतर्भूत आहेत.

सदर योजना शासन निर्णय दिनांक ११/२/२०१६ पासून राज्यातील सर्व भागात अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील उत्पादन व माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यभूत सेवा क्षेत्रातून अर्ज करणाऱ्या उद्योजकांना लागू राहिल. योजना नुकतीच घोषित झाली असल्याने अद्याप निश्चित लाभार्थी संख्या सांगता येणार नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे-बंगळूर रस्त्याच्या सहापदरीकरणाचे काम पूर्ण करण्याबाबत

(२६) * १७९८६ श्री.जगन्नाथ शिंदे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-बंगळूर या राष्ट्रीय महामार्गापैकी पुणे-बंगळूर या रस्त्याच्या सहापदरी रुंदीकरणाची घोषणा युपीए शासनाकडून झाल्यानंतर हे काम प्रसिध्द अशा रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चरला दिल्यानंतर या कामास प्रत्यक्षात सन २०१० मध्ये सुरुवात झाली असतानाही आजमितीस ६ वर्षे झाली तरीही प्रत्यक्षात प्रस्तावित कामामधील ३४ कामांना सुरुवातच झालेली नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, तसेच पुणे ते सातारा या १२० किमी अंतरात १२ ठिकाणी मुख्य महामार्गावर उड्डाणपूल बांधण्याचे किंवा पादचारी भुयारी मार्ग बांधण्याचे निश्चित करण्यात आलेले असताना सदर कामे ४ वर्षात पूर्ण झालेली नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू सहापदरी रुंदीकरणाचे काम हाती घेऊन ठराविक कालमर्यादेत हे काम मार्गी लावण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणामार्फत पुणे-सातारा राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ४ च्या कि.मी. ८६५/३५ ते ७२५/०० या १४०.३५ कि.मी. लांबीच्या महामार्गाच्या सहापदरीकरणाचे कामासाठी मे.पी.एस.टी.आर.पी.एल (मे. रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर) यांना दि. ०१.१०.२०१० रोजी सवलतकार म्हणून नियुक्त करण्यात आले असून सदरील काम पुर्ण करण्याची सुधारीत मुदत ३१.१२.२०१५ पर्यंत होती.

वनजमिनीची अडचण, भुसंपादनाच्या मावेजाबाबत मुद्दे, झाडे तोडण्याची परवानगी मिळण्यास झालेला उशीर, अतिक्रमणे, सेवावाहिन्यांचे स्थलांतर, धार्मिक स्थळे इत्यादी तसेच कंत्राटदाराची मंद प्रगती या कारणांमुळे काम पुर्ण करण्यास उशीर झाला आहे.

उपरोक्त कारणास्तव एका पुलाचे रुंदीकरण, तीन उड्डाणपुल, वाहनांसाठी सात भुयारी मार्ग, पादचाऱ्यांसाठी आठ भुयारी मार्ग अशाप्रकारची एकूण १९ बांधकामे सुरु करण्यात आली नाहीत.

पुणे ते सातारा या १४० कि.मी. लांबीच्या महामार्गावर एकूण अकरा उड्डाणपुलांच्या बांधकामांपैकी तीन कामे पूर्ण व पाच कामे प्रगतीपथावर असून तीन कामे अद्याप सुरु व्हावयाचे आहेत, असे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(२) प्रलंबित भुसंपादन, धार्मिक स्थळे, अतिक्रमणे हटविणे, सेवा वाहिन्या स्थलांतर करणे इत्यादी बाबींसाठी सतत पाठपुरावा करण्यात येत असून बहुतांशः अडचणी दुर झाल्या असल्याने सवलतकारास तातडीने काम पुर्ण करण्याबाबत सुचित करण्यात आले असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, पुणे यांनी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी आश्रम शाळेतील मृत बालकांच्या पालकांना सांत्वन निधी देण्याबाबत

(२७) * १८१८९ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाच्या आदिवासी आश्रमशाळेतील सुमारे ११० मृत बालकांच्या पालकांना शासन नियमाप्रमाणे रुपये ७५००० सांत्वन निधी प्रत्येकी देय असून गेल्या २ वर्षांपासून हा निधी या पालकांना देण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून तदनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) अंशतः खरे आहे.

गेल्या दोन वर्षातील ८६ मयत विद्यार्थ्यांच्या पालकांना सानुग्रह अनुदानापोटी रुपये ६४.५० लक्ष निधी वितरीत करणे बाकी आहे

(२) सानुग्रह अनुदानाकरिता अर्थसंकल्पिय तरतूद योजनेतर लेखाशिर्षाखाली असून त्यासाठी गेल्या दोन वर्षात पुरेशा प्रमाणात तरतूद उपलब्ध न झाल्याने प्रलंबित अनुदानाचा सदर खर्च योजनांतर्गत योजनेमधून भागविण्याच्या सुचना आयुक्तांना दिलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे घाटघर, पो.आंजनावळे (ता.जुन्नर, जि.पुणे) येथील रस्त्याच्या दुरुस्तीबाबत

(२८) * १८२३८ श्री.नागो गाणार : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे घाटघर, पो.आंजनावळे (ता.जुन्नर, जि.पुणे) येथील पोस्ट बेसिक आश्रम शाळेतील विद्यार्थ्यांना गावापासून शाळेपर्यंत जाण्या-येण्याकरीता असलेला रस्ता दगड मातीचा असल्याने सदर रस्त्यावरून कोणतेही वाहन धावू शकत नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांना शाळेत जाण्या-येण्याकरीता पायी प्रवास करावा लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही.

मौजे अंजनावळे (विषयांकित आश्रमशाळा) ते घाटघर गाव हे अंतर ४.०० कि.मी. आहे. त्यापैकी घाटघर गाव ते घाटघर फाटा या १.०० कि.मी. लांबीतील रस्ता हा ग्रामीण मार्ग क्र.१ असून सदर लांबी जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीतील आहे. तसेच घाटघर फाटा ते अंजनावळे आश्रमशाळा या ३.०० कि.मी. लांबीतील रस्ता हा प्रजिमा क्र.१ चा भाग आहे. उपरोक्त घाटघर गाव- घाटघर फाटा ते अंजनावळे आश्रमशाळा या एकूण ४.०० कि.मी. लांबीमधील रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत असून सदर रस्त्यावरून नियमित वाहतुक चालू आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

----- महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिक्स धोरणाच्या उद्दिष्टांबाबत

(२९) * १९०५७ श्रीमती शोभाताई फडणवीस : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जागतिक पातळीवर इलेक्ट्रॉनिक्स हब म्हणून येत्या पाच वर्षांत महाराष्ट्र राज्याची प्रतिमा निर्मिती करण्याकरीता महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिक्स धोरणाला दिनांक ९ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार सदरहू महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिक्स धोरणाची उद्दिष्ट्ये काय आहेत, तसेच राज्यातील किती शहरांना ग्रामीण भागांना व युवकांना याचा फायदा होणार आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय.

(२) महाराष्ट्र इलेक्ट्रॉनिक्स धोरणाची उद्दिष्टे पुढीलप्रमाणे आहेत.

- १) २०२० पर्यंत जवळपास १ लक्ष लोकांसाठी या क्षेत्रातील रोजगाराच्या संधी निर्माण करून ३०० कोटी डॉलर्स इतक्या गुंतवणुकीसह १२०० कोटी डॉलर्स इतक्या उलाढालीचे लक्ष्य ठेवून इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योगाकरिता जागतिक स्तरावर सर्वमान्य हब म्हणून महाराष्ट्राची ओळख निर्माण करणे.
- २) २०२० पर्यंत इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योग क्षेत्रातील निर्यात २०० कोटी डॉलर्स इतकी करणे.
- ३) इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योग क्षेत्राकरिता कुशल मनुष्यबळाची उपलब्धता वाढविण्यासाठी या क्षेत्राशी निगडित असलेल्या गुंतवणुकदारांच्या सक्रिय सहयोगाने या क्षेत्रात प्रभावी उपाययोजना करणे.
- ४) इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योग व नॅनो इलेक्ट्रॉनिक्स क्षेत्रातील संशोधन व विकासासाठी अधिकाधिक निधी उपलब्ध करून इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योग क्षेत्रात बौद्धिक मालमत्ता निर्मितीस चालना देणे.
- ५) इलेक्ट्रॉनिक्स रचना प्रणाली व उत्पादक उद्योग क्षेत्रातील विनिर्दिष्ट गरजा भागविण्याकरिता शासनांतर्गत विशेष विभाग/शासन व्यवस्था निर्माण करणे.
- ६) या उद्योगामुळे निर्माण होणाऱ्या ई-कचऱ्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या व राज्य शासनाच्या निदेशानुसार शास्त्रोक्त पध्दतीचा वापर करून त्याची विल्हेवाट लावणे.

या धोरणांतर्गत देण्यात येणारी प्रोत्साहने/फायदे राज्यातील सर्व भागातील पात्र उद्योगांना देय असतील.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

लव्हुरी-चौफाळा (ता.केज, जि.बीड) या रस्त्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(३०) * १९११२ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे लव्हुरी ते येवता (ता.केज, जि.बीड) या रस्त्यावरील लव्हुरी-चौफाळा या दिड किलोमीटर अंतराकरिता खडीकरण व डांबरीकरण कामासाठी रुपये १५,००,०००/- (रुपये पंधरा लाख) मंजूर झाले होते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, चंद्रकांत बिक्कड या एजन्सीला दिलेल्या अंदाज पत्रकानुसार बी.बी.एम. चे काम दिड इंची खडीचे होते परंतु गुत्तेदाराने हे काम केवळ १० मिलीमीटर खडीत केले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अंदाजपत्रकानुसार या कामात गुत्तेदाराने डांबराचा वापर कमी केला, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या कामाबद्दल येथील गावकऱ्यांनी कार्यकारी अभियंता, उपअभियंता क्वालिटी कंट्रोल, बीड यांच्याशी पत्रव्यवहार करूनही अधिकाऱ्यांनी कोणतेही कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी करून संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) केज-कानडीमाळी-लव्हुरी-येवता-जिवाची वाडी-चिखलीबीड रस्ता किमी.११/०० ते १३/०० मध्ये डांबरी नुतनीकरणाचे काम रुपये ३० लक्ष साठी मंजूर आहे.

(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) व (५) या कामाबाबत स्थानिकांनी केलेल्या तक्रारीनुसार कामाची प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी केली असून वापरण्यात आलेली खडी व डांबराचे चाचणी निष्कर्ष मानकाप्रमाणे असल्याचे आढळून आले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**खांदा कॉलनी, पनवेल (जि.रायगड) येथील आदिवासी वसतिगृहात
अनधिकृतारित्या राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना काढून टाकण्याबाबत**

(३१) * १९१७७ श्री.हेमंत टकले, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.नरेंद्र पाटील, श्री.किरण पावसकर, श्री.आनंद ठाकूर : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील पेण प्रकल्प कार्यालयांतर्गत खांदा कॉलनी, पनवेल येथील आदिवासी वसतिगृहात मागील आठ ते दहा वर्षांपासून बोगस प्रमाणपत्र व उत्पन्न प्रमाणपत्राच्या आधारे आर्थिक गैरव्यवहार करून नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी जबाबदार असलेल्या गृहपालांनी नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांना निर्वाहभत्ता व शासनाच्या सुविधा देण्यात येऊन अनधिकृतपणे राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना वसतिगृहांतून काढून टाकणेबाबतच्या सूचना देखील गृहपालांना दिलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त आदिवासी वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान कार्यालयावर हल्ला करून कार्यालयाची मोडतोड करून संबंधित विद्यार्थ्यांविरुद्ध पोलीस स्टेशन पेण, जि.रायगड येथे तक्रार दाखल करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त तक्रारीनुसार शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) अंशतः खरे आहे.

- (२) सन २०१५-१६ या वर्षात आदिवासी मुलांचे शासकीय वसतीगृह, खांदा कॉलनी (जुने पनवेल) या वसतीगृहात प्रवेश दिलेल्या १३ अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना मासिक निर्वाह भत्ता तसेच इतर सोयी सुविधा उपलब्ध करून दिल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले आहे. त्यानुसार सदर १३ विद्यार्थ्यांचा प्रवेश रद्द करण्यासंदर्भात प्रकल्प कार्यालय, पेण यांच्यामार्फत दि.२९.०१.२०१६, दि.०२.०२.२०१६ व दि.०३.०२.२०१६ च्या पत्रान्वये संबंधित गृहपालांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.
- (३) हे खरे आहे.
- (४) सदर प्रकरणी पोलीस यंत्रणेमार्फत चौकशी सुरु आहे.

**औरंगाबाद शहरातील एमआयडीसीच्या जागेचा वापर
रहिवाशी वसाहतीसाठी होत असल्याबाबत**

(३२) * १७५०५ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे :
सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद महानगरपालिका हद्दीत चिकलठाणा परिसरात महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची सुमारे ४०० हेक्टर परिसरात औद्योगिक वसाहत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या औद्योगिक वसाहतीतील अनेक उद्योग बंद अवस्थेत असल्यामुळे या वसाहतीचा वापर रहिवाशी वसाहतीसाठी प्रामुख्याने केला जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त औद्योगिक वसाहतीचा वापर रहिवाशी वसाहतीसाठी करतांना शासनाची परवानगी घेण्यात आली आहे काय, या वसाहतीत कोणत्या निकषाद्वारे नागरी वसाहती परवानगी देण्यात आली,
- (४) असल्यास, एमआयडीसीने घरगुती सांडपाणी प्रक्रियेकरिता एसटीपी उभारलेली नसणे, तसेच औद्योगिक सांडपाण्याची विल्हेवाट लावणारी यंत्रणा नसल्याने शासनाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) औरंगाबाद महानगरपालिका हद्दीत चिकलठाणा येथे महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने ६३३.१८ हे.आर परिसरात औद्योगिक क्षेत्र विकसित केले आहे.

(२) व (३) हे अंशतः खरे आहे.

मे.अंटोमोबाईल प्रॉडक्ट ऑफ इंडिया लि. यांना भूखंड क्रमांक डी-५ या भूखंडाचे वाटप करण्यात आले आहे. तथापि सदर कंपनी बंद अवस्थेत गेल्यावर सदर उद्योगाची BIFR (बोर्ड ऑफ इंडस्ट्रीयल अँड फायनान्शियल रिक्न्स्ट्रक्शन) मार्फत आर्थिक व पुनर्बांधणी करण्यासाठी त्याची विक्री करण्यात आली. तसेच सदर भूखंडाचे विभाजन करून त्याचे व्यापारी व रहिवासी प्रयोजनासाठी वाटप करण्यात आले आहे. क्र.आरएच-७ हा भूखंड निवासी वापरासाठी वाटप झाल्यामुळे त्यावरील निवासी बांधकामास महामंडळाच्या विकास नियंत्रण नियमावलीनुसार नकाशे मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच विभाजन केलेला भूखंड क्र.डी-५/१ हा भूखंड सुध्दा निवासी वापराकरिता रुपांतरीत करण्यात आलेला आहे. त्याचप्रमाणे चिकलठाणा औद्योगिक क्षेत्रातील माहिती व तंत्रज्ञान संकुलातील भूखंड क्र.ई-२६,२७,२८,४४,२० व एफ-४ व ४/१ च्या पार्टवर शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान धोरणानुसार निवासी क्षेत्रासाठी नकाशांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

(४) चिकलठाणा औद्योगिक क्षेत्र औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या हद्दीमध्ये समाविष्ट झाले असून देखभाल व दुरुस्तीसाठी महानगरपालिकेस दिनांक ११/११/१९८७ रोजी हस्तांतरीत करण्यात आले आहे. त्यामुळे निवासी उद्योगासाठी वाटप करण्यात आलेल्या निवासी भूखंडधारकांनी घरगुती सांडपाणी प्रक्रियेकरिता सेप्टिक टँकची व्यवस्था करून सांडपाण्याची जोडणी औरंगाबाद महानगरपालिकेच्या भूमीगत असलेल्या सांडपाणी योजनेस करण्यात आली आहे.

महामंडळाच्या धोरणानुसार रासायनिक औद्योगिक क्षेत्रात उद्योजकांच्या संघटनेमार्फत सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र उभारण्यात येते. सदर औद्योगिक क्षेत्रास महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाद्वारे प्रत्येक कारखान्यास औद्योगिक सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून त्यांची विल्हेवाट लावण्यास Consent to operate देण्यात येते. अशा कारखान्यांतर्फे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने ठरवून दिलेल्या मानकानुसार गुणवत्ता राखून त्यांच्या भूखंडामध्येच सांडपाण्याचा निचरा करण्याचे नियमन महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून करण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाथरी (जि.परभणी) येथील रेणुका साखर कारखान्यावर कारवाई करण्याबाबत

(३३) * १५०३६ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सतिश

चव्हाण : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाथरी येथील रेणुका साखर कारखान्याने चालू हंगामात साखर कारखाना चालू केला असून उत्पन्न व रोजगार वाढविण्याच्या दृष्टीने सदर कारखाना व व्यवस्थापन काम करण्यास अकार्यक्षम असून त्यांच्यावर फौजदारी प्रक्रिया दंड संहिती अंतर्गत कारवाई करण्याबाबतचा इशारा जिल्हा दंड अधिकारी तथा जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी माहे नोव्हेंबर २०१५ रोजी दरम्यानच्या बैठकीत दिला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चालू हंगामात कामगारांना पगार व बोनस न देणे, गत वर्षीची एफआरपी ची पूर्ण रक्कम अदा न करणे तसेच सभासदांना शेअर्सची रक्कम परत न करणे असे प्रकार करणाऱ्या रेणुका शुगर्स विरोधात जिल्हादंडाधिकारी तथा जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी फौजदारी प्रक्रिया दंडसंहितेप्रमाणे प्रत्यक्षात कारवाई केली आहे काय,

(३) नसल्यास, राज्य शासन कारखाना व्यवस्थापनास पाठीशी घालून शेतकरी व कामगार हिताकडे दुर्लक्ष करण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२) नाही, रेणुका शुगर्स, पाथरी, जि.परभणी या कारखान्याने सन २०१४-१५ हंगामामध्ये गाळप केलेल्या ऊसाचे निव्वळ FRP प्रमाणे देय रु.२३८८.५४ लाख

रक्कम ऊस पुरवठादार शेतकऱ्यांना संपूर्ण अदा केल्याने कारखान्याकडे दिनांक १५.३.२०१६ अखेर FRP देयबाकी निरंक आहे. दुष्काळी परिस्थितीमुळे पाण्याअभावी व ऊसाची आवक कमी असल्यामुळे सन २०१५-१६ चा गाळप हंगाम सुरु करण्यात अडचण निर्माण झालेली आहे. सद्यःस्थितीत कारखान्यामध्ये काम नसून सुध्दा कामगारांना पगार देण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नांदेड जिल्ह्यातील मुदखेड-भोकर-इस्लामपूर-किनवट-घोटी-अंबाडी-पिंपळगाव या राज्यमार्ग क्रमांक १० च्या रस्त्याचे काम अपूर्ण असल्याबाबत

(३४) * १८७८४ श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्ह्यातील मुदखेड-भोकर-इस्लामपूर-किनवट-घोटी-अंबाडी-पिंपळगाव ते राज्यमार्ग क्रमांक १० या रस्त्यावर पुरहानी अंतर्गत नुतनीकरणाचे काम दीड वर्षापूर्वी मंजूर होऊनही पूर्ण झाले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त रस्त्याच्या कामाची चौकशी करून, सदर रस्त्याचे काम पुर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१), (२) व (३) प्रश्नाधीन मार्गावर रस्ते व पुलाच्या दुरुस्तीची पुरहानी कार्यक्रम गट-ई अंतर्गत एकूण ६ कामे मंजूर असून त्यापैकी ५ कामे पूर्ण झालेली आहेत व १ काम प्रगतीत आहे.

राज्यातील उद्योगांना सर्व मंजुऱ्या एकाच ठिकाणी मिळण्याच्या दृष्टीने एक खिडकी योजना राबविण्याबाबत

(३५) * १६९३७ श्री.संजय दत्त, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद, श्री.शरद रणपिसे, डॉ.अपूर्व हिरे : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील उद्योगांना सर्व मंजुऱ्या एकाच ठिकाणी देण्यासाठी एक खिडकी योजना राबवून मैत्री कक्ष सक्षम करण्याचा निर्णय मंत्रिमंडळात दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी घेण्यात आला, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्यातील औद्योगिक गुंतवणुकीस चालना देण्यासाठी उद्योगांना लागणाऱ्या विविध विभागांच्या परवान्यांच्या मंजूरीची प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी एक खिडकी योजनेची अंमलबजावणी करण्यात आली काय, तसेच सदरील मैत्री कक्षास आवश्यक असणारी पदनिर्मिती करण्यात आली आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) शासन निर्णय ११/२/२०१६ अन्वये राज्यातील उद्योगांना सर्व मंजुर्या एकाच ठिकाणी देण्यासाठी एक खिडकी योजना राबविण्यासाठी मैत्री कक्ष सक्षम करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

(२) सदर योजनेची अंमलबजावणी करण्याची व मैत्री कक्षास आवश्यक असणारी पदनिर्मिती करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. सदर पदनिर्मितीचा प्रस्ताव उच्चस्तरीय समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सार्वजनिक बांधकाम विभाग औरंगाबाद येथील अतिरिक्त
कार्यकारी अभियंता यांनी केलेल्या बेकायदा कामांबाबत**

(३६) *१४५८९ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११५५७ ला दिनांक १५ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागातील अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता यांच्याविरुद्ध प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांचे स्तरावर सुरु असलेले चौकशीचे कामकाज पूर्ण झाले आहे काय,

(२) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व शासनास एकूण किती रकमेचे नुकसान झाले, त्यास जबाबदार असणाऱ्यांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) व (२) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, औरंगाबाद यांच्या स्तरावरून चौकशीची कार्यवाही सुरु असून चौकशी अहवाल प्राप्त झाल्यावर नियमानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्ह्यातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्याबाबत

(३७) * १८३८३ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्ह्यातील इयत्ता अकरावी ते पदव्युत्तरपर्यंत शिक्षण घेणाऱ्या विविध प्रवर्गातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे ऑनलाईन अर्ज भरण्यासाठी तांत्रिक अडचणी येत असल्यामुळे सुमारे दोन लाख विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मिळत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील प्रकरणाची चौकशी करून त्यानुसार सदरील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) शिष्यवृत्तीचे ऑनलाईन अर्ज भरताना तांत्रिक अडचणी येत होत्या त्या दुर करण्यासाठी तज्ञ कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांकडून होत असलेली
सक्तीची कर्जवसूली थांबविण्याबाबत**

(३८) * १६४७१ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दुष्काळग्रस्त असलेल्या नाशिक जिल्ह्यातील सक्तीची कर्जवसूली तातडीने थांबवावी अशी लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे मागणी केलेली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सक्तीच्या कर्ज वसूलीकडे शासनाने दुर्लक्ष केल्यामुळे नाशिक जिल्हा सहकारी बँकेने पाठविलेल्या जप्टीपूर्वीच्या अंतिम नोटीसीमुळे दिनांक ७ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचा हृदयविकाराच्या तीव्र झटक्यामुळे मृत्यू झाला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, भीषण दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर थकीत कर्जातून शेतकऱ्यांना मुक्त करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही, हे खरे नाही.

(२) नाशिक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. नाशिक या बँकेने कर्ज वसुलीसाठी कोणत्याही शेतकरी सभासदाकडे सक्तीची वसुली करणेबाबत तगादा लावत नसून बँकेमार्फत कर्ज घेतलेल्या व सक्तीच्या वसुलीच्या कारणाने नाशिक जिल्हयातील कोणत्याही शेतकरी सभासदाचा हृदयविकाराच्या तीव्र झटक्यामुळे मृत्यु झालेला नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे (जि.ठाणे) विभागातील आदिवासी विकास प्रकल्पाचे सहाय्यक प्रकल्प
 अधिकारी यांनी कोट्यवधी रुपयांचा केलेला गैरव्यवहार**

(३९) * १७७७७ श्री.संदिप बाजोरिया, श्री.किरण पावसकर, श्री.अनिल भोसले, श्री.हेमंत टकले, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अप्पर आयुक्त, आदिवासी विभाग (ठाणे) यांच्या दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१० रोजीच्या आदेशानुसार तत्कालिन उपायुक्त, आदिवासी विकास विभाग, श्री.सुधीर पाटील यांच्या समितीने दिनांक २१ ऑगस्ट ते २ सप्टेंबर, २०१० या कालावधीत केलेल्या चौकशीत एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्पाचे सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी, आर.एन.हाळपे यांनी केलेल्या कोट्यवधी रुपयांच्या गैरव्यवहाराविरोधात माहे फेब्रुवारी, २०११ मध्ये वा त्या दरम्यान उहाणू पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करून दिनांक २४ मार्च, २०११ रोजी वा त्या सुमारास निलंबित करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निलंबित केल्यानंतर त्यांच्यावर दोषारोप पत्र बजाविण्यास दिरंगाई करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, तसेच आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे ग्रामीण यांनी चौकशी समितीने केलेली चौकशी व त्याचा निष्कर्ष खोटा ठरविण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(३) तत्कालिन उपायुक्त, श्री.सुधीर पाटील यांच्या समितीने केलेल्या चौकशीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, त्यामध्ये दोषी आढळलेल्या व्यक्तींविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत समितीने कोणत्या शिफारशी केल्या आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणाचा तपास करून अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास व आयुक्त यांनी दोषारोप पत्र बजाविण्यास केलेल्या दिरंगाईबद्दल त्यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे आहे.

(२) श्री. हाळपे, सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी यांच्यावर विभागीय चौकशीची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली असून सदर प्रकरण रितसर विभागीय चौकशीसाठी प्रादेशिक विभागीय अधिकारी कोकण विभाग यांच्याकडे सोपविण्यात आले आहे. आर्थिक गुन्हे शाखा, ठाणे ग्रामीण यांनी सदर गुन्ह्याच्या तपासाअंती "ब" समरी वर्गीकरणाकरीता मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, डहाणू यांचेकडे अहवाल सादर केला असता मा. न्यायालयाने "ब" वर्गीकरण समरी मंजूर केली आहे.

(३) श्री. सुधीर पाटील तत्कालीन उपायुक्त यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने केलेल्या चौकशीचा अहवाल अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे यांनी दि.०६/०९/२०१० च्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेला आहे. समितीने व्यक्तीगत दोष दिलेले नाहीत तथापि, भांडारपाल व रोखपाल यांचे कार्यालयीन कामकाजातील नोंदी संशयास्पद असल्याचे नमूद केल्याने श्री. व्ही.एन. चन्ने, रोखपाल व श्री. युवराज भानसे, भांडारपाल यांचेवर निलंबनाची कारवाई करण्यात आलेली आहे.

(४) व (५) दोषारोपत्र बजाविण्यास हेतुतः दिरंगाई केलेली नसल्याने संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड येथील शासकीय आदिवासी मुलांच्या वसतिगृहातील
विद्यार्थ्यांना सोयीसुविधा पुरविण्याबाबत**

(४०) * १८७६४ श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड येथील शासकीय आदिवासी मुलांच्या वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांनी वसतीगृहातील सोयी सुविधाबाबत माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान आंदोलन केले होते, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर विद्यार्थ्यांच्या मागण्यांचे स्वरूप काय होते व त्यानुसार आदिवासी विभागाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे आहे.

(२) वसतीगृहात प्रवेश न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश देणे, दिनांक ११.११.२०११ चा शासन निर्णय लागू करणे, विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परिक्षा व सी.ई.टी च्या बॅचेस सुरु करणे, वसतीगृहासाठी शासकीय इमारत, वॉटर फिल्टर व बेडींग साहित्याचा पुरवठा इत्यादी प्रमुख मागण्या होत्या.

सदर मागण्यांच्या अनुषंगाने नागपूर विभागात रिक्त असलेल्या, मुलांच्या १५० जागा व मुलींच्या ४५ जागा अशा एकूण १९५ जागा नांदेड येथील मुला-मुलींच्या वसतीगृहाकरीता समायोजित करण्यात आलेल्या आहेत. स्पर्धा परिक्षा प्रशिक्षण व सी.ई.टी च्या बॅचेसकरीता वर्तमानपत्रात जाहिरात देण्यात आली असून संस्था निवडीची प्रक्रिया सुरु आहे. सर्व विद्यार्थ्यांना स्टेशनरी साहित्य, गणवेशाची रक्कम, शैक्षणिक सहल रक्कम, माहे फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंतचा निर्वाहभत्ता इत्यादीचे वाटप करण्यात आलेले आहे. तसेच इंटरनेटसह संगणक, ग्रंथालय पुस्तके, वर्तमानपत्र या सुविधांचा देखील पुरवठा करण्यात आलेला आहेत. आदिवासी मुलींचे शासकीय वसतीगृह, नांदेड येथील इमारतीकरीता विद्यापीठाकडे ०.८० आर जमिनीचा प्रस्ताव विद्यापीठामार्फत उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाकडे प्रस्तावित करण्यात आलेला आहे. वॉटर फिल्टर तसेच बेडींग साहित्य खरेदीची कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नांदेड जिल्हयातील शासकीय आदिवासी आश्रम
शाळांमधील शिक्षणाचा दर्जा घसरल्याबाबत**

(४१) * १९१३६ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्हयातील सर्वच शासकीय आदिवासी आश्रम शाळातील शिक्षणाचा दर्जा ढासळला असून किनवट प्रकल्प कार्यालयांतर्गत असणा-या बहुतांश आश्रमशाळांमधील शिक्षणाचा दर्जा ढासळण्याची कारणे व कर्मचा-यांचे तेथे नसलेले वास्तव्य व विद्यार्थ्यांकडे नसलेले लक्ष कारणीभूत असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ च्या चौथ्या आठवड्यात उघडकीस आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

 राज्यातील साखर कारखान्यांनी शेतकऱ्यांना ऊस बिलाची थकबाकी देण्याबाबत

(४२) * १४६६४ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, श्री.आनंदराव पाटील, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद, श्री.महादेव जानकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गाळप परवाना न घेता कारखाना सुरु केल्याबद्दल व शेतकऱ्यांना गतवर्षाची ऊस बिलाची थकबाकी न दिल्याने राज्यातील पाच साखर कारखान्यांना साखर आयुक्तांनी दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास २६ कोटी रुपयांचा दंड आकारण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, १४ साखर कारखान्यांनी रास्त व किफायतशीर भावाची (एफआरपी) थकीत रक्कम देण्याबाबत शासनाने आदेश दिले असून सदर कारखान्यांचे गाळप परवाने रद्द केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, श्रीगोंदा तालुक्यातील ऊस उत्पादक शेतकरी ऊस दरावरून अडचणीत आला असून या ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना एफआरपी नुसार साखर कारखान्यांकडून पैसे अद्यापपर्यंत मिळाले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच राज्यातील ४४ साखर कारखान्याकडे गाळप केलेल्या ऊसापोटी शेतकऱ्यांचे एफआरपीचे रुपये ३२८ कोटी तसेच हंगाम सन २०१५-२०१६ या वर्षांच्या ऊस गाळप हंगामातील रुपये १४२१ कोटी आणि गतवर्षांच्या सन २०१४-२०१५ च्या हंगामातील थकीत देय रुपये ३०१ कोटी अशी मिळून सुमारे रुपये १ हजार ७२२ कोटी शेतकऱ्यांना देण्यात आलेले नाहीत, हे खरे आहे काय,

(५) असल्यास, साखर कारखान्यांची नावे व अध्यक्ष कोण आहेत, सदर कारखान्यांकडून शासन किती दिवसात पैसे वसूल करणार आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय. ५ कारखान्यांना रु. २५,८२,१४,००० /- दंड आकारण्यात आला आहे. त्यापैकी एका कारखान्याने २०१४-१५ ची FRP अदा केल्यामुळे दंडाचा आदेश रद्द केला आहे.

(२) हंगाम २०१४-१५ ची FRP ची थकीत रक्कम १४ कारखान्यांनी अदा न केल्यामुळे गाळप परवाने दि. ११.१.२०१६ रोजी निलंबित करण्यात आले होते.

(३) होय. श्रीगोंदा तालुक्यातील श्री साईकृपा शुगर हिरडगांव युनिट-२ या कारखान्याने हंगाम २०१४-१५ मधील FRP देयके अदा न केल्याने कारखान्यावर शुगरकेन कंट्रोल ऑर्डर, १९६६ मधील तरतुदीनुसार दि.१२/०८/२०१५ चे आदेशान्वये रु.३८२५.१० लाख रक्कमेची RRC कारवाई करण्यात आली आहे. त्यापैकी कारखान्याने शेतकऱ्यांना रु.८४०.०० लाख अदा केली असून अद्याप कारखान्याकडे दि.१५/०३/२०१६ अखेर रु. २९८५.१० लाख देयके थकीत आहेत. तसेच हंगाम २०१५-१६ मध्ये दि.१५/०३/२०१६ अखेर कुकडी सहकारी साखर कारखान्याने रु.१०६०२.७१ लाख FRP देयकापैकी रु.१८५३.७१ लाख देयके थकीत आहेत. सहकार महर्षी शि. ना. नागवडे सहकारी साखर कारखान्याकडे देय रु.१२२२२.३२ लाख पैकी रु.२४०६.९८ लाख थकीत आहेत आणि साईकृपा शुगर देवदौठण युनिट-१ कारखान्याकडे देय रु.३३९७.०१ लाख रक्कमेपैकी रु.५१३.९२ लाख थकीत आहेत.

(४) सन २०१४-१५ च्या हंगामामधील FRP प्रमाणे माहे जानेवारी, २०१६ अखेर ३८ साखर कारखान्याकडे रु.२८५.८९ कोटी इतकी थकबाकी आहे. तसेच दि.१५/०३/२०१६ अखेर ३८ पैकी २४ कारखान्यांकडे रु.१९९.९० कोटी इतकी बाकी आहे.

हंगाम २०१५-१६ मध्ये १७७ कारखान्यांनी हंगाम सुरु केलेला असून त्यांनी गाळप केलेल्या ऊसाचे देयके FRP प्रमाणे देय रक्कम रु.१४०१८.३१ कोटी रक्कमेपैकी कारखान्यांनी रु.१०६२८.०३ कोटी देयके ऊस पुरवठादार शेतकऱ्यांना अदा केलेली असून दि.१५/०३/२०१६ अखेर रु.३३९९.६४ कोटी देयके थकीत आहेत.

(५) हंगाम २०१४-१५ मधील दि.१५/०१/२०१६ अखेर FRP प्रमाणे थकबाकी असणाऱ्या ३८ साखर कारखान्यांच्या अध्यक्षांच्या नावांची यादी "परिशिष्ट-अ" सोबत जोडली आहे.

सदर ३८ पैकी १४ कारखान्यांनी दि.१५/०३/२०१६ अखेर संपूर्ण FRP देयके अदा केली असून २४ कारखान्याकडे थकबाकी आहे. सदर २४ पैकी १७ कारखान्यांवर RRC आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. उर्वरित ७ कारखान्यांपैकी ३ कारखान्यांची प्रकरणे न्यायप्रविष्ट आहे, १ कारखान्याची सुनावणी शासन स्तरावर सुरु आहे आणि उर्वरित ३ कारखान्यांची सुनावणी साखर आयुक्तालयामध्ये सुरु आहे.

अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	साखर कारखान्याचे नांव	कारखान्याच्या अध्यक्षाचे नांव
१	कोल्हापूर	कोल्हापूर	महाडीक शुगर अँग्रो	सौ.सुप्रिया जयंत पाटील
२		सांगली	महांकाली ससाका	श्री.विजयकुमार आप्पसाहेब सगरे
३	पुणे	सातारा	प्रतापगड-किसनवीर	श्रीमती सुनेत्र राजेंद्र शिंदे
४		सातारा	कुमुदा-रयत ससाका	कुमुदा-श्री.अविनाश भोसले रयत-श्री.उदयसिंग विलासराव पाटील
५		पुणे	छत्रपती ससाका	श्री.अमरसिंह राजेंद्रकुमार घोलप
६		पुणे	भीमा ससाका पाटस	श्री.राहुल सुभाषराव कुल
७		पुणे	राजगड ससाका	श्री.संग्राम अनंतराव थोपटे
८		सोलापूर	कुर्मदास ससाका	श्री.धनाजी गणपतराव साठे
९		सोलापूर	मकाई ससाका	श्री.दिग्वीजय दिगंबर बागल
१०		सोलापूर	विजय शुगर	श्री.धैर्यशिल राजसिंह मोहिते पाटील
११		सोलापूर	शेतकरी शुगर चांदापुरी	श्री.उत्तमराव शिवदास जानकर
१२		सोलापूर	शंकररत्न शुगर	श्री.उदयसिंह एस मोहिते पाटील
१३		सोलापूर	आदिनाथ ससाका	श्रीमती शामलताई दिगंबर बागल
१४		सोलापूर	स्वामीसमर्थ ससाका	श्री.सिद्रामप्पा एम. पाटील

१५		सोलापूर	शंकर ससाका	श्री.धवलसिंह प्रतापसिंह मोहिते पाटील
१६		सोलापूर	आर्यन शुगर	श्री.अविनाश भोसले
१७	अहमदनगर	अहमदनगर	प्रसाद शुगर	श्री.प्राजक्ता तनपुरे
१८		अहमदनगर	संगमनेर ससाका	श्री.माधवराव कानवडे
१९		अहमदनगर	वृध्देश्वर ससाका	श्री.आप्पासाहेब राजळे
२०		अहमदनगर	साईकृपा युनिट-२	श्री.विक्रम बबनराव पाचपुते
२१		नाशिक	आर्मस्ट्रॉग शुगर	श्री.समीर भुजबळ
२२		नाशिक	केवाघ, के.- छसंभाजीराजे	श्री.हरिभाऊ बागडे
२३	औरंगाबाद	जळगांव	मधुकर ससाका	श्री.शरद जिवराम महाजन
२४		जळगांव	चोपडा ससाका	श्रीमती निताबाई संभाजी पाटील
२५		बीड	जयभवानी ससाका	श्री.जयसिंह शिवाजीराव पंडित
२६	नांदेड	परभणी	रत्नप्रभा शुगर	श्रीमती विद्या मुरकुंबी
२७		परभणी	महाराष्ट्र शेतकरी शुगर	श्री.अभिजीत उत्तमराव देशमुख
२८		हिंगोली	भाऊराव चव्हाण युनिट-२	श्री.गणपतराव शामजी तिडके
२९		हिंगोली	पुर्णा ससाका	श्री.जयप्रकाश दांडेगांवकर
३०		नांदेड	भाऊराव चव्हाण युनिट-१	श्री.गणवतराव शामजी तिडके
३१		नांदेड	भाऊराव चव्हाण युनिट-३	श्री.गणपतराव शामजी तिडके
३२		नांदेड	भाऊराव चव्हाण युनिट-४	श्री.गणपतराव शामजी तिडके
३३		उस्मानाबाद	भिमाशंकर शुगर	श्री.दत्तात्रय नरहर खवले

३४		उस्मानाबाद	विठ्ठलसाई मुरुम	श्री.बसवराज माधवराव पाटील
३५		उस्मानाबाद	जयलक्ष्मी शुगर	श्री.विजय सिताराम दंडनाईक
३६		लातूर	सिध्दी शुगर्स	श्री.बाबासाहेब मोहनराव पाटील
३७		लातूर	साईबाब शुगर	श्री.आर.व्ही. बुके
३८	अमरावती	यवतमाळ	वसंत पुसद	श्री.प्रकाश पाटील देवसरकर

मेक इन इंडिया सोहळ्यामध्ये मेक इन महाराष्ट्राची केलेली घोषणा

(४३) * १९१५७ श्री.सुनिल तटकरे, अॅड.जयदेव गायकवाड, श्री.अनिल भोसले, श्री.ख्वाजा बेग, श्री.आनंद ठाकूर, श्री.हेमंत टकले, श्री.किरण पावसकर, श्री.नरेंद्र पाटील : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत भरलेल्या मेक इन इंडिया सोहळ्यामध्ये मेक इन महाराष्ट्र ही मोहिम मा.मुख्यमंत्री यांनी जाहीर करून राज्यात मोठ्या प्रमाणात गुंतवणूक येणार असल्याची घोषणा दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या प्रकल्पातून शासनाने नव्या रोजगाराबाबत सामंजस्य करारही केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मेक इन इंडियाच्या माध्यमातून राज्यात किती कोटीची गुंतवणूक होणार आहे व त्यामुळे किती जणांना रोजगार उपलब्ध होणार आहे, तसेच रोजगार कोणत्या विभागात व जिल्ह्यात उपलब्ध होणार आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) केंद्र व राज्य शासनाने "मेक इन इंडिया" व "मेक इन महाराष्ट्र" या उपक्रमाद्वारे उद्योग करणे सोपे व्हावे यासाठी केलेल्या सुधारणा व त्याद्वारे जागतिक स्तरावर त्यांचा व्यापक प्रचार व प्रसार होवून देशात व राज्यात मोठ्या प्रमाणावर औद्योगिक गुंतवणूक आकर्षित करण्याच्या हेतूने दिनांक १३ ते १८ फेब्रुवारी, २०१६ या कालावधीत मुंबई येथे "मेक इन इंडिया" सप्ताह या आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले होते.

(२) व (३) "मेक इन इंडीया" सप्ताहामध्ये राज्यात एकूण २५९४ सामंजस्य करार करण्यात आले आहेत. सदर करारामुळे महाराष्ट्रात सुमारे ८ लाख कोटींची गुंतवणूक व ३० लाख जणांना रोजगार उपलब्ध होणार आहेत. सदर करारानुसार कोकण, विदर्भ, मराठवाडा, नाशिक, पुणे, मुंबई या क्षेत्रात उद्योग स्थापन होणार आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांच्या समस्या सोडविण्याबाबत

(४४) * १८९०२ श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील वसतिगृहातील विविध समस्या सोडविण्यासाठी संतप्त झालेल्या आदिवासी विद्यार्थ्यांनी कडाक्याच्या थंडीत साक्री ते नाशिकपर्यंत पायी मोर्चा काढला असून या मोर्चात सहभागात झालेल्या ६ तरुणांची प्रकृती बिघडल्याने त्यांच्यावर रुग्णालयात उपचार करण्यात आले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मोर्चाची गंभीर दखल घेऊन राज्यातील वसतिगृहाच्या समस्या सोडविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) आदिवासी मुलींचे शासकीय वसतीगृह, साक्री, जि.धुळे येथील विद्यार्थ्यांनी साक्री येथे वसतीगृहासाठी भाडेतत्वावर घेतलेली इमारत निवासाच्या दृष्टीने योग्य नसल्याने सदर वसतीगृह स्थलांतरीत करण्याच्या प्रमुख मागणीसाठी दि.२४.०१.२०१६ रोजी आदिवासी विकास भवन, नाशिक येथे आंदोलन केले होते.

त्या दरम्यान तीन विद्यार्थ्यांनीना मळमळ, पाय दुखणे, अशक्तपणा या तक्रारींमुळे ग्रामीण रुग्णालयात दाखल करण्यात आलेले होते. प्राथमिक उपचारानंतर सदर विद्यार्थ्यांनीची प्रकृती बरी झाल्याने त्यांना वसतीगृहात परत पाठविण्यात आले.

(२) भाडेतत्वावर असलेल्या इमारतीमधील अपुऱ्या सोयी सुविधांच्या अनुषंगाने साक्री येथील वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांनी जानेवारी, २०१६ मध्ये आंदोलन केले होते. त्यास अनुसरून माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये सदर दोन्ही वसतीगृहे शासकीय इमारतीत स्थलांतरीत केलेली आहेत.

सदर वसतीगृहातील मुलींना गणवेश भत्ता, खेळ साहित्य, शैक्षणिक साहित्य, स्पर्धा परिक्षा पुस्तके, इत्यादी सोयी सुविधा तसेच माहे फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंतचा निर्वाह भत्ता प्रकल्प अधिकारी, धुळे यांच्यामार्फत पुरविण्यात आलेला आहे.

वसतीगृह प्रवेशासाठी वाढीव वसतीगृह क्षमतेची मागणी लक्षात घेऊन इतर प्रकल्प/विभागात वसतीगृहातील रिक्त असलेल्या जागा आवश्यक त्या प्रकल्पात वर्ग करण्यात आलेल्या आहेत. त्याचप्रमाणे राज्यातील वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता व सोयी सुविधा वेळेवर देण्याबाबत क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना विभागाच्या आढावा बैठकीत वेळोवेळी सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाशिम जिल्ह्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीत
असलेल्या रस्त्यांवरील वृक्षांची तोड होत असल्याबाबत**

(४५) * १६९७८ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वाशिम जिल्ह्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीत असलेल्या रस्त्यांवरील वृक्षांची चोरट्यांकडून तोड होत असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) रस्त्याच्या कडेला असलेले शेतकरी रस्त्याच्या कडेची झाडे-झुडपे व गवत, कचरा शेतीकामाचे वेळी जाळून टाकतात. त्यावेळी शेजारीच असलेल्या झाडांना आग लागून झाडे कमकुवत होऊन कोसळतात. झाडे कोसळल्यानंतर सदर वृक्षांची चोरी होत आहे, हे निदर्शनास आले आहे. परंतु अशा घटना निदर्शनास आल्यावर याबाबत संबंधीत पोलीस स्टेशनला तक्रार नोंदविण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र औद्योगिक धोरण २०१३ अंतर्गत राज्यातील १४ सहकारी औद्योगिक
वसाहतींना पायाभूत सुविधा देताना सुकाणू समितीने
घातलेल्या जाचक अटी रद्द करण्याबाबत

(४६) * १७१७७ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप,
श्री.हरिसिंग राठोड, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र औद्योगिक धोरण २०१३ अंतर्गत राज्यातील १४ सहकारी
औद्योगिक वसाहतींनी पायाभूत सुविधांबाबतचे प्रस्ताव दाखल केले होते. त्यापैकी
५ सहकारी औद्योगिक वसाहतींचे प्रस्ताव मंजूर करण्यात आले आहेत, त्यामध्ये
सहकारी औद्योगिक वसाहतींना २५:७५ या आकृतीबंधाऐवजी आता शासनाने
५०:५० या आकृतीबंधात अर्थसहाय्य काही अटींसह मंजूर केल्याचे उद्योग
संचालनालयाचे पत्र दिनांक ६ जून, २०१५ अन्वये सुकाणू समितीने मंजूरी दिली
आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सुकाणू समितीकडून जाचक अटी घालण्यात आल्याने कोणतीही
सहकारी औद्योगिक वसाहत सदर अटी पूर्ण करू शकत नसल्याने या जाचक
अटी दूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) औद्योगिक पायाभूत सुविधांची निर्मिती व विकास
यासंदर्भात मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १९/१२/२०१४ रोजी
झालेल्या सुकाणू समितीच्या दुसऱ्या बैठकीमध्ये सहकारी औद्योगिक वसाहतींना
५०:५० या आकृतीबंधास अर्थसहाय्य देण्यास मान्यता दिली होती. तथापि,
सहकारी औद्योगिक वसाहतींचे वार्षिक महसूली उत्पन्न व सद्यःस्थिती पहाता,
वसाहतींना कामाच्या किंमतीच्या ५०% भार उचलणे शक्य होणार नसल्याची बाब
उद्योग संचालनालयाने शासनाच्या निदर्शनास आणली होती. म्हणून सुकाणू
समितीच्या दिनांक १९/१२/२०१४ रोजी झालेल्या दुसऱ्या बैठकीत मंजूर केलेले
प्रस्ताव आढाव्याअंती मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ३१.१२.२०१५
रोजी झालेल्या सुकाणू समितीच्या तिसऱ्या बैठकीमध्ये पुनःविचारासाठी ठेवण्यात
आले होते.

(२) औद्योगिक पायाभूत सुविधांची निर्मिती व विकास यासंदर्भात मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ३१.१२.२०१५ रोजी झालेल्या सुकाणू समितीच्या तिसऱ्या बैठकीमध्ये सहकारी औद्योगिक वसाहतींच्या मागणीस अनुसरून २५-७५ अशा सुधारीत आकृतीबंधास समितीने मान्यता दिली आहे.

या संदर्भात शासनाकडून कोणतीही जाचक अट घातलेली नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विविध भागातील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास
 महामंडळाचे भूखंड ताब्यात घेण्याबाबत**

(४७) * १७२१६ श्री.शरद रणपिसे, श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, श्री.संजय दत्त : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील विविध भागातील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाचे मोकळे भूखंड ताब्यात घेण्याची प्रक्रिया सुरु असून माहे जानेवारी, २०१६ अखेरपर्यंत सुमारे १७०० भूखंड ताब्यात घेण्यात आलेले आहेत, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, उक्त भूखंड कोणत्या कारणामुळे ताब्यात घेण्यात आले आहेत व त्याचा वापर कशाप्रकारे करण्यात येणार आहे, उक्त एमआयडीसीकडून किती भूखंड ताब्यात घेण्यात आले आहेत,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) होय, हे खरे आहे. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने विहित कालावधीत ज्या भूखंडधारकांनी भूखंड विकसित केलेला नाही, अशा भूखंडधारकांचे मोकळे भूखंड परत घेण्याची कार्यवाही महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाकडून करण्यात येत असून महामंडळाने फेब्रुवारी, २०१६ अखेरपर्यंत १३९७ भूखंड ताब्यात घेतले आहेत.

(२) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने वाटप केलेल्या भूखंडधारकांसोबत केलेल्या प्राथमिक करारनाम्यातील अटी व शर्ती तसेच औद्योगिक क्षेत्राचे केलेल्या वर्गीकरणानुसार विहित कालावधीत/ वाढीव कालावधीत भूखंड विकसित केला नाही तर भूखंड परत घेण्याची कार्यवाही महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळातर्फे करण्यात येते.

महामंडळाने दिनांक ३/६/२०१४ च्या परिपत्रकानुसार ताब्यात घेतलेल्या भूखंडाबाबत धोरण निश्चित केले असून भूखंडधारकांना रक्कम परतावा आदेश काढून रक्कम परतावा आदेशाच्या दिनांकापासून ३ महिने पूर्ण होताच ताब्यात घेतलेले भूखंड रिक्त भूखंडांच्या यादीत समाविष्ट करून भूखंड प्राधान्य सदराखाली किंवा उद्योग विस्तारासाठी वाटप करण्यात येतात.

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने फेब्रुवारी, २०१६ पर्यंत १३९७ भूखंड ताब्यात घेतले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यातील नायब
तहसिलदारांनी गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(४८) * १९११७ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पढील गोष्टींचा खलासा करतील काय :-

(१) अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यातील नायब तहसिलदारांनी संजय गांधी योजनेची समिती गठीत झाली नसतानाही व जिल्हाधिकारी यांनी फक्त दैनंदिन प्रलंबित प्रकरणे निकाली काढावी असे आदेश दिले असतांना नायब तहसिलदारांनी दिनांक १९ ऑगस्ट, २०१५ व दिनांक ०५ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी संजय गांधी योजनेच्या बैठकी घेऊन निर्णय घेऊन मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार व चुकीचे निर्णय झाल्याच्या तक्रारी आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय, या संदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींची तक्रार प्राप्त झालेली आहे.

(२) संजय गांधी योजना समिती गठीत झाली नसेल अशावेळी संबंधित तहसिलदार यांनी समितीची बैठक घ्यावी असे दिनांक ४.८.२०१५ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये निर्देशित केले आहे. त्यानुसार अमळनेर तालुक्यात दिनांक १९.८.२०१५ व दिनांक ५.१०.२०१५ रोजी बैठका घेण्यात आल्या आहेत.

मात्र सदर बैठकीत मंजूर केलेल्या प्रकरणासंदर्भात प्राथमिक तपासणी केली असता, काही प्रकरणांमध्ये त्रुटी असल्याचे सकृतदर्शनी आढळून आलेले आहे. त्यानुषंगाने विशेष पथकाद्वारे चौकशी करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**इंदिरा गांधी अनुदानित आश्रमशाळा कुर्ला (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) या
आश्रमशाळेतील नियमित शिक्षक मान्यतेच्या प्रस्तावाबाबत**

(४९) * १९०४२ श्री.नागो गाणार, श्री.अनिल सोले, श्री.रामनाथ मोते, श्री.गिरीशचंद्र व्यास : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गौरव बहु. शिक्षण संस्था वरोरा द्वारा संचालित इंदिरा गांधी अनुदानित आश्रम शाळा कुर्ला (ता.वरोरा, जि.चंद्रपूर) या आश्रमशाळेतील शिक्षण सेवक श्री.अजय देवीदास जाधव यांचा ३ वर्षांचा कालावधी दि. ०१ जुलै, २०१० रोजी पूर्ण होऊन साडेपाच वर्ष झाले तरी अद्यापपर्यंत त्यांचा नियमित शिक्षक मान्यतेचा प्रस्ताव आश्रमशाळेने सादर केलेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त विभागातील अनेक शिक्षण सेवकांचा ३ वर्षांचा कालावधी पूर्ण होऊनही संस्था चालक व मुख्याध्यापक हे नियमित मान्यतेचा प्रस्ताव सादर करण्यास टाळाटाळ करून विलंब लावत असल्याने याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही,

शिक्षण सेवक पदाच्या मान्यता आदेशातच शिक्षण सेवकाचा ३ वर्षांचा कालावधी संपल्यानंतर नियमित मान्यतेचा प्रस्ताव सादर करणे संस्थेस बंधनकारक आहे. परंतु अशाप्रकारे कार्यवाही न करणाऱ्या संस्थांना त्वरीत कार्यवाही करण्याच्या सूचना देण्यात येतील.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पुणे जिल्ह्यातील राष्ट्रीय महामार्ग ५५ व जिल्हा मार्ग ६१
या रस्त्यांच्या बांधकामाबाबत**

(५०) * १९१९६ श्री.हेमंत टकले : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यातील राष्ट्रीय महामार्ग ५५ इंदूरी जांभवडे, जाधववस्ती नवलाखे उंब्रे ते आंबळे व इतर जिल्हामार्ग ६१ पर्यंतच्या रस्त्याचे कि.मी.११/७०० तजे १२/८०० च्या बांधकामाच्यासंदर्भात प्रधान सचिव (उद्योग), प्रधान सचिव (पर्यावरण) (अतिरिक्त कार्यभार) यांनी दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१४ रोजीच्या आयोजित केलेल्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयाप्रमाणे पुणे जिल्ह्यातील राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५५ या रस्त्यापैकी कि.मी. ११/८०० ते १४/१०० या एकूण १३०० मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने हाती घेतले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या रस्त्याच्या कामासाठी लागणाऱ्या रु.३९५.९९ लक्ष (नक्त) व रु.४५५.४० लक्ष (ठोक) इतक्या रक्कमेच्या प्रस्तावास मान्यता देऊन निधी प्रत्यक्षात उपलब्ध करून देण्यात आला आहे काय,
- (३) असल्यास, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांनी करावयाच्या १३०० मी. लांबीच्या रस्त्यांपैकी ५०० मी. लांबीचा रस्त्यासाठी वनविभागाची परवानगी सार्वजनिक बांधकाम विभागाने घेतली आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) पुणे जिल्ह्यातील राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५५ येथील १३०० मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम महामंडळाने करावयाचे असल्यामुळे महामंडळाने सादर कामासाठी लागणाऱ्या रु. ३५०.९९ लक्ष (नक्त) व रु.४५५.४० लक्ष (ठोक) इतक्या खर्चाच्या रक्कमेच्या प्रस्तावास तत्वतः मान्यता दिलेली आहे. तथापि, बैठकीत ठरल्याप्रमाणे सार्वजनिक बांधकाम विभागाने ५०० मी. जागा वन खात्याकडून महामंडळाकडे अद्यापपर्यंत हस्तांतरित केलेली नाही. त्यामुळे रस्त्याच्या कामास सुरुवात केली नाही. त्यामुळे निधी उपलब्ध करून दिलेला नाही.

(३) सार्वजनिक बांधकाम विभागाने राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५५ येथील वन खात्याच्या अखत्यारीत असलेली ५०० मी. जागेचा प्रस्ताव तयार करून उप वनसंरक्षक, पुणे यांच्या कार्यालयाकडे सादर केला होता. त्याअनुषंगाने दि. २२/०६/२०१५ रोजी संयुक्त तपासणी करण्यात आली असून, त्यासंबंधीचा अहवाल वन परिक्षेत्र अधिकारी, वडगांव, मावळ यांनी दि. २४/०६/२०१५ रोजी उप वनसंरक्षक, पुणे यांच्याकडे मंजूरीसाठी सादर केलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**श्रीश्रेत्र नामलगांव या जोड रस्त्याच्या डांबरीकरणाचे काम
निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(५१) * १७५७६ श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.धनंजय मुंडे : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाकडून प्रादेशिक पर्यटन योजनेतर्गत श्रीक्षेत्र नामलगांव या जोड रस्त्याच्या डांबरीकरण कामासाठी रुपये ९३.३६ लक्ष निधी मंजूर केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निधीतून सुरु असलेले काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे असल्याने ग्रामस्थांनी हे काम बंद करून कामाची दक्षता व गुण नियंत्रण विभागाकडून चौकशी करण्याची मागणी माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी ग्रामस्थ व लोकप्रतिनिधी यांनी दिलेल्या निवेदनावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, रस्त्याचे काम दर्जेदार होण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्नाधीन रस्त्याच्या कामाबाबत बांधकाम साहित्याचे चाचणी अहवाल घेतले असून, चाचणी अहवालाचे निष्कर्ष मानकाप्रमाणे असल्याचे आढळून आले आहे.

तसेच सदरील काम प्रगतीपथावर असून निकषाप्रमाणे काम करून घेण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य मार्ग २६५, ५१ व आंध्रा सिमा रस्त्याची झालेली दुरवस्था

(५२) * १८७८८ श्री.धनंजय मुंडे, श्री.सुनिल तटकरे, श्री.अमरसिंह पंडित, श्री.सतिश चव्हाण : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदेड जिल्हयातील माहुर गड देवीच्या साडेतीन पिठांपैकी एक पीठ असल्याने, देवीच्या दर्शनासाठी देशातून लाखो भाविक येत असतात, परंतू सदरहू रस्त्याची दुरवस्था झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त राज्य मार्ग २६५, ५१ व आंध्रा सिमा या रस्त्याची दुरवस्था झाल्याने भाविकांना अपघातास तोंड द्यावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त विषयी संबंधित मा.मंत्री महोदयांना वेळोवेळी निवेदन देवून सदर रस्त्याच्या नुतनीकरणासाठी कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय. अंशतः खरे आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्नाधीन रस्त्यावर रस्ता सुधारणेची ४ कामे रु.३०० लक्ष रकमेस मंजूर असून कामे प्रगतीत आहेत. तसेच योजनेतर गट-अ अंतर्गत खड्डे भरण्याची ४ कामे रु.३१.२० लक्ष रकमेस मंजूर असून पूर्ण झालेली आहेत.

सद्यःस्थितीत रस्ता सुस्थितीत असून वाहतूक सुरळीतपणे सुरु आहे.

अंधेरी (मुंबई) येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागात बनावट

प्रमाणपत्र सादर करून गैरव्यवहार केल्याबाबत

(५३) * १६३०४ डॉ.अपूर्व हिरे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११९५६ ला दिनांक ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंधेरी (मुंबई) येथील सार्वजनिक बांधकाम विभागात बनावट प्रमाणपत्र सादर करून झालेल्या गैरव्यवहारासंदर्भात अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ, नवी मुंबई यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालात २५ कामांचे चाचणी अहवाल बनावट असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी १९ अभियंत्यांना निलंबित करण्यात येऊन संबंधित कंत्राटदारांना काळ्या यादीत टाकण्याच्या विचाराधीन प्रस्तावावर शासनाचा निर्णय झाला आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) होय.

(२), (३) व (४) याप्रकरणी शासन मार्गदर्शक सूचनांनुसार एकूण १८ दोषी कंत्राटदारांना काळ्या यादीत टाकण्याच्या दृष्टीने प्रक्रिया सुरु आहे. तसेच याप्रकरणी संबंधित कंत्राटदारांविरुद्ध दादाभाई नौरोजी नगर पोलीस ठाणे, मुंबई येथे गु.र.क्र.७६५/१५ कलम-४२०, ४६५, ४६८, ४७१, ४७४, ३४ भा.दं.वि. अन्वये दि.०७.१२.२०१५ रोजी गुन्हा नोंद केला आहे. सदर गुन्हा तपासाधीन आहे.

नांदेगाव पेठ (जि.अमरावती) येथील एमआयडीसीत गारमेंट हब उभारण्याबाबत

(५४) * १८४५२ प्रा.जोगेन्द्र कवाडे : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नांदेगाव पेठ (जि.अमरावती) येथील एमआयडीसीत गारमेंट हब करण्याचा शासनाचा विचार असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने अतिरिक्त अमरावती (नांदगाव पेठ) या औद्योगिक क्षेत्रात ५०० हे.आर इतक्या क्षेत्रामध्ये वस्त्रोद्योग विकसित केले आहेत. तसेच एकूण ३२६.५० हे.आर क्षेत्रावर ३८ भूखंड आरेखित करण्यात आले असून ३१०.११ हे.आर क्षेत्रावर १३ उद्योगांना भूखंडांचे वाटप करण्यात आले आहे व १८९.८८ हे.आर क्षेत्र वाटपासाठी उपलब्ध आहे. सदर वस्त्रोद्योग क्षेत्रात एकूण रु. ३७५१/- कोटी इतकी गुंतवणूक होणार असून त्यामुळे १३,३१० लोकांना रोजगार उपलब्ध होणार आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या
प्रादेशिक अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(५५) * १८५४५ श्री.जयवंतराव जाधव : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिकसह कोल्हापूर, नागपूर व नांदेड येथील महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या प्रादेशिक अधिकाऱ्यांच्या जागा अनेक महिन्यांपासून रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रादेशिक कार्यालयांमधील औद्योगिक क्षेत्राच्या अडचणी दूर करून सदर रिक्त पदे भरण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई : (१) व (२) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने प्रादेशिक अधिकारी संवर्गात एकूण १६ पदे मंजूर केली असून, त्यापैकी नाशिक, कोल्हापूर व नागपूरसह १५ प्रादेशिक अधिकारी कार्यरत आहेत. प्रादेशिक अधिकारी, नांदेड येथील पद दिनांक १/२/२०१६ पासून रिक्त असून, तेथे क्षेत्र व्यवस्थापक यांच्याकडे अतिरिक्त स्वरूपात कार्यभार सोपविण्यात आलेला आहे. (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विमुक्ती जातीच्या आश्रमशाळेत कार्यरत शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना कालबध्द पदोन्नती देण्याबाबत

(५६) * १८७६८ श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील विमुक्ती जातीच्या आश्रमशाळेतील कार्यरत लिपीक/सेवक/कामाठी/स्वयंपाकी/वसतिगृह अधीक्षक/प्रयोगशाळा सहाय्यक/परिचर/नाईक इत्यादी शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनाशालेय शिक्षण विभागाच्या धर्तीवर कालबध्द पदोन्नती देण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयाने निर्णय दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्या निर्णयानुसार शासनस्तरावरून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) होय. हे खरे आहे. तथापि, याप्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात येत असलेल्या/आलेल्या याचिकांमधील निकालाच्या अधिन राहून लाभ देण्यात यावा, असे मा. न्यायालयाचे निर्देश आहेत. (२) व (३) मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्याचे निर्देश शासन पत्र दि. १०.०३.२०१६ नुसार दिलेले आहेत.

**कुंडलवाडी (जि.नांदेड) येथील पोलीस स्टेशनचे
बांधकाम निधीअभावी प्रलंबित राहिल्याबाबत**

(५७) * १९१३७ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम

(सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुंडलवाडी (जि.नांदेड) येथील पोलीस स्टेशनचे बांधकाम सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या गलथान कारभारामुळे व दुर्लक्षामुळे रखडलेले असून त्यामुळे पोलीस स्टेशनमधील कर्मचा-यांना व तेथे येणा-या नागरिकांना त्याचा त्रास सहन करावा लागत असल्याची बाब माहे जानेवारी-२०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) निधीच्या कमतरतेमुळे काम अद्याप पूर्ण झालेले नाही.

(२) व (३) निधी उपलब्ध करणेबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे. निधी उपलब्ध झाल्यावर काम पूर्ण करण्यात येईल.

**सिंहगड (जि.पुणे) येथील तंत्रशिक्षण संस्थेच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील
विद्यार्थ्यांना शुल्क प्रतिपुर्तीची रक्कम देण्याबाबत**

(५८) * १६३८५ डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंहगड (जि.पुणे) येथील तंत्रशिक्षण संस्थेच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या शुल्क प्रतिपुर्तीचे रुपये १२१ कोटी ८० लाख समाजकल्याण विभागाने माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान दिलेले नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तंत्रशिक्षण संस्थेच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना शुल्क प्रतिपुर्तीची थकीत रक्कम देण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) सन २०११-१२ ते २०१५-१६ पर्यन्त शिष्यवृत्ती व शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेतर्गत अनुसूचित जाती, विजाभज, इमाव व विमाप्र या प्रवर्गाची एकूण रूपये ३८६१०.९५ लाखाची रक्कम मंजूर करण्यात आलेली असून प्रलंबित अर्ज निकाली काढण्याची कार्यवाही चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीजूधावडी (ता.धारणी, जि.अमरावती) येथील शासकीय आश्रमशाळा व सुसर्दा
आश्रमशाळेतील प्रयोगशाळेचे बांधकाम पूर्ण करण्याबाबत

(५९) * १८४०१ श्री.माणिकराव ठाकरे, श्री.हरिसिंग राठोड : सन्माननीय
आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीजूधावडी (ता.धारणी, जि.अमरावती) येथील शासकीय आश्रमशाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयात तसेच सुसर्दा येथील आश्रमशाळेत प्रयोगशाळा इमारतीचे बांधकाम अद्याप पूर्ण झालेले नाही त्यामुळे बारावी विज्ञानशाखेच्या विद्यार्थ्यांला प्रयोग करायला मिळाले नसल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चिखलदरा तालुक्यात डोमा येथील आश्रमशाळेत अकरावी बारावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी गणित शिक्षक नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर ठिकाणी प्रयोगशाळेच्या इमारतीचे काम पूर्ण करण्याबाबत तसेच आश्रमशाळेत गणित शिक्षक नियुक्त करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा : (१) शासकीय आश्रमशाळा, बीजूधावडी व सुसर्दा येथे प्रयोगशाळा इमारतीचे बांधकाम सुरु असून इयत्ता ९ वी ते १२ वी च्या विद्यार्थ्यांची विज्ञान प्रात्यक्षिकाची व्यवस्था आश्रमशाळेच्या अन्य खोलीत करण्यात आली आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) शासकीय आश्रमशाळा, बीजूधावडी व सुसर्दा येथील प्रयोगशाळा इमारतीचे बांधकाम अंतिम टप्प्यात आहे.

शासकीय आश्रमशाळा, डोमा, ता. चिखलदरा येथील गणित विषयाच्या माध्यमिक शिक्षकाकडून इयत्ता ११ वी व १२ वी च्या वर्गास गणित विषयाचे अध्यापन सुरु आहे.

काच-पत्रा गोळा करणाऱ्या मुलांना शिष्यवृत्ती मिळण्याबाबत

(६०) * १७१९६ डॉ.सुधीर तांबे, श्री.संजय दत्त, श्री.अशोक उर्फ भाई जगताप, श्री.मुझफ्फर हुसेन सय्यद : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ऑनलाईन शिष्यवृत्ती प्रक्रियेत गोंधळ झाल्याने ही सुविधा घेणाऱ्या काच-पत्रा गोळा करणाऱ्या महिला संघटनेची अधिकृत नोंद जिल्हा परिषद प्रशासनाकडे नसल्याने जिल्ह्यातील काच-पत्रा गोळा करणाऱ्यांची मुले शिष्यवृत्तीपासून वंचित असल्याचे दिनांक २१ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शिष्यवृत्ती मिळावी या मागणीसाठी काच-पत्रा गोळा करणाऱ्या महिलांनी जिल्हा परिषदेसमोर आंदोलन केले असल्याचे शिष्यवृत्ती देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले : (१) नाही.

(२) होय, सदर योजनेतर्गत विद्यार्थ्यांचे ऑनलाईन अर्ज भरलेले असून पात्र विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ देण्याची कार्यवाही जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, पुणे यांचे स्तरावरून सुरु असून आवश्यक तरतूद उपलब्ध करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नंदूरबार जिल्ह्यातील आदिवासी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांच्या समस्यांबाबत

(६१) * १९१७६ श्रीमती स्मिता वाघ : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नंदूरबार जिल्हा व परिसरातील तळोदा, शहादा, नंदूरबार, धडगाव, नावापुर, अक्कलकुवा या भागातील आदिवासी वसतिगृहातील विद्यार्थ्यांना विविध समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शैक्षणिक साहित्य न मिळणे, ग्रंथालय नसणे, उपयुक्त पुस्तके नसणे, संगणक, टी. व्ही. नसणे, इत्यादी विविध मागण्यांसाठी दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या दरम्यान सुमारे ५०० विद्यार्थ्यांनी आयुक्त कार्यालय नंदूरबार ते नाशिक असा २२० कि.मी. पायी मोर्चा काढला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विष्णु सवरा : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) नंदूरबार व तळोदा प्रकल्पांतर्गत काही वसतिगृहांमध्ये शैक्षणिक साहित्य न मिळणे ग्रंथालय नसणे, उपयुक्त पुस्तके नसणे, संगणक, टि.व्ही. नसणे इत्यादी विविध समस्यांच्या मागणीसाठी सुमारे १५० विद्यार्थ्यांनी नंदूरबार ते ठाणेपाडा (जि.नंदूरबार) पर्यंत २० कि.मी. अंतर पायी चालून व तदनंतर बसने प्रवास करून दिनांक २५.०२.२०१६ रोजी आयुक्त कार्यालय नाशिक येथे मोर्चा काढला होता, हे खरे आहे.

(३) नंदूरबार व तळोदा प्रकल्पांतर्गत वसतिगृहांमधील विद्यार्थ्यांना बहुतांशी सोयी सुविधा पुरविण्यात आलेल्या आहेत. विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साहित्य, पाठ्यपुस्तके उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहेत. ग्रंथालयासाठी स्वतंत्र कक्ष निर्माण करणे तसेच संगणक व टि.व्ही. खरेदी करून पुरवठा करण्यासंदर्भात आवश्यक कार्यवाही प्रकल्प स्तरावर सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठेकेदारांची देयके प्रलंबित ठेवणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(६२) * १९१९७ श्री.हेमंत टकले, श्री.नागो गाणार : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिंचणी (ता.डहाणू, जि.पालघर) येथील विभागीय कार्यालय, जव्हार यांच्यामार्फत ठेकेदार, श्री.जे.डब्ल्यू. धानमेहेर यांनी सन १९९२-१९९३ पासून रस्त्याची अनेक कामे केली असून शासनाकडून ठेकेदारांचे २५ ते ३० लाख रुपयांची अंतिम देयके प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू ठेकेदाराने उक्त प्रकरणी अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, ठाणे तसेच तत्कालीन सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांचेकडे अनेक वेळा पत्राद्वारे निवेदने देऊनही कोणतीच कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त कामासाठी ठेकेदाराने बँकेकडून घेतलेल्या कर्जांमुळे त्याची परतफेड करणे शक्य न झाल्याने मानसिक त्रासामुळे ठेकेदाराचा हृदयविकाराने मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाकडे प्रलंबित असलेल्या ठेकेदाराची देयकाची उर्वरित रक्कम देऊन संबंधित प्रकरणी दोषी असणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील : (१) नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) याबाबत या विभागाकडे माहिती उपलब्ध नसल्याने भाष्य नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

उत्तमसिंग चव्हाण
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.